

Projekt financování vybraných investičních záměrů obce Sulimov

Bc. Lada Endlicherová

Diplomová práce
2015

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav financí a účetnictví
akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Lada Endlicherová**
Osobní číslo: **M13305**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Finance**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Projekt financování vybraných investičních záměrů
v obci Sulimov**

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Proveďte literární rešerši týkající se problematiky hospodaření obcí.

II. Praktická část

- Proveďte analýzu hospodaření obce Sulimov.
- Zpracujte rozpočet vybraných investičních záměrů obce a zhodnoťte možnosti jejich financování.
- Zhodnoťte dopad vybraných investičních záměrů do rozpočtu obce.

Závěr

Rozsah diplomové práce: cca 70 stran
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

KADEŘÁBKOVÁ, Jaroslava a Jitka PEKOVÁ. Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, 297 s. ISBN 978-807-3579-104.
OTRUSINOVÁ, Milana a Dana KUBÍČKOVÁ. Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví. Vyd. 1. Praha: C.H. Beck, 2011, 178 s. C.H. Beck pro praxi. ISBN 978-80-7400-342-4.
PEKOVÁ, Jitka. Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 587 s. ISBN 978-807-3576-141.
ROSEN, Harvey S. a Ted GAYER. Public finance. 9th ed. Boston, MA: McGraw-Hill/Higher Education, 2010, 595 p. ISBN 00-735-1135-8.
SEVIC, Zeljko. Local public finance in Central and Eastern Europe. Northampton, MA: Edward Elgar, c2008, 490 p. ISBN 18-437-6658-2.

Vedoucí diplomové práce: Ing. Eliška Pastuszková, Ph.D.
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání diplomové práce: 16. února 2015
Termín odevzdání diplomové práce: 27. dubna 2015

Ve Zlíně dne 16. února 2015


prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka




Ing. Eliška Pastuszková, Ph.D.
ředitel ústavu


Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byla jsem seznámena s tím, že na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen přípouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 26.4.2015


.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Diplomová práce je zaměřena na nalezení vhodného způsobu financování plánovaných investičních záměrů obce Sulimov. Práce vychází z finanční analýzy obce, která se opírá o poznatky získané z teoretické části práce. V teoretické i praktické části práce se dále nachází popis jednotlivých možností financování investic pomocí vlastních zdrojů, úvěrů nebo dotací, z nichž je pak vybrán ten nejvhodnější způsob, včetně jeho dopadů do rozpočtu obce v dalších letech.

Klíčová slova: obec, hospodaření, rozpočet, finanční analýza, investice, financování, dotace, úvěry

ABSTRACT

Diploma thesis is focused on identification of suitable way of finance for planned investments in Sulimov municipality. Thesis is based on financial analysis of municipality, which is based on information gained from theoretical part. In theoretical and also in practical are described all possibilities of financing the investments by own funds, loans or grants and there is chosen the best way from them, including its impact on municipality budget in the forthcoming years.

Keywords: municipality, economy, budget, financial analysis, investments, financing, grants, loans

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucí mé práce Ing. Elišce Pastuszkové, Ph.D. za ochotu a trpělivost, za skvělé nápady, věcné rady a připomínky, a za čas, který mě a mé práci věnovala.

V další řadě bych chtěla velmi poděkovat hospodárce obce Sulimov paní Daňkové za ochotu při poskytování informací a panu starostovi Zdeňku Dvořákovi za všechny poskytnuté informace, zodpovězené dotazy a hlavně za ochotu oponovat mou diplomovou práci.

A v neposlední řadě bych chtěla velmi poděkovat mé rodině za pomoc a trpělivost.

OBSAH

ÚVOD	9
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 OBEC	12
1.1 ORGÁNY OBCE	13
Zastupitelstvo obce	13
Rada obce	13
Starosta a jeho zástupci	13
Obecní úřad	14
1.2 FINANČNÍ ŘÍZENÍ OBCE	14
1.2.1 Rozpočtový výhled.....	14
1.2.2 Rozpočet obce	15
1.2.3 Rozpočtový proces	16
1.2.4 Obsah rozpočtu.....	17
2 FINANČNÍ ANALÝZA OBCE	22
2.1 METODY FINANČNÍ ANALÝZY.....	22
2.1.1 Elementární metody	22
2.1.2 Vyšší metody	22
2.2 METODY A UKAZATELE FINANČNÍ ANALÝZY	23
2.2.1 Ukazatele rentability	24
2.2.2 Ukazatele financování	25
2.2.3 Ukazatele autarkie	26
2.2.4 Ukazatele likvidity	26
2.2.5 Ukazatele zadluženosti	27
2.2.6 Ukazatele aktivity.....	28
2.2.7 Ukazatele investičního rozvoje/útlumu	30
3 INVESTIČNÍ ZÁMĚR	31
3.1 MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ INVESTIC	31
3.1.1 Nenávratné příjmy.....	32
3.1.2 Návrtné příjmy	35
II PRAKTICKÁ ČÁST	36
4 INFORMACE O OBCI SULIMOV	37
4.1 ZÁKLADNÍ ÚDAJE O OBCI.....	37
5 FINANČNÍ HOSPODAŘENÍ OBCE	40
5.1 ANALÝZA PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	40
5.1.1 Analýza příjmů a výdajů za rok 2010	40
5.1.2 Analýza příjmů a výdajů za rok 2011	42
5.1.3 Analýza příjmů a výdajů za rok 2012	43
5.1.4 Analýza příjmů a výdajů za rok 2013	45
5.1.5 Analýza příjmů a výdajů za rok 2014	46
5.2 ANALÝZA NÁKLADŮ A VÝNOSŮ	48
5.3 UKAZATELE FINANČNÍ ANALÝZY	49
5.3.1 Ukazatele rentability	50

•	Nákladová rentabilita	51
5.3.2	Ukazatele financování	52
•	Ukazatel dluhové služby	52
•	Zlaté pravidlo financování	54
•	Provozní přebytek	55
5.3.3	Ukazatel autarkie.....	55
5.3.4	Ukazatele likvidity	56
•	Ukazatel běžné likvidity.....	56
5.3.5	Ukazatele zadluženosti.....	58
•	Zadluženost celkem.....	59
•	Podíl zadluženosti na cizích zdrojích	61
•	Cizí zdroje na 1 obyvatele.....	62
•	Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům.....	62
5.3.6	Ukazatele aktivity.....	62
5.3.7	Ukazatele investičního rozvoje/útlumu	65
5.4	ZÁVĚR FINANČNÍ ANALÝZY	66
6	INVESTIČNÍ ZÁMĚRY	67
6.1	REKONSTRUKCE SILNICE V OBCI.....	67
6.2	VÝSTAVBA GARÁŽE PRO SDH SULIMOV	68
6.3	ROZPOČTY INVESTIC	68
6.3.1	Rozpočet silnice	69
6.3.2	Rozpočet garáže	72
6.4	MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ INVESTIČNÍCH ZÁMĚRŮ	74
6.4.1	Možnosti financování z vlastních prostředků	75
6.4.2	Možnosti financování z cizích zdrojů	78
6.4.3	Možnosti financování z dotačních titulů	81
6.5	VYBRANÉ METODY FINANCOVÁNÍ INVESTIC.....	82
6.6	DOPADY DO ROZPOČTU OBCE	83
6.6.1	Náklady na udržitelnost silnice v dalších letech	84
6.6.2	Náklady na udržitelnost garáže v dalších letech	85
7	ZÁVĚR PROJEKTOVÉ ČÁSTI.....	86
	ZÁVĚR	87
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	88
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	90
	SEZNAM OBRÁZKŮ	91
	SEZNAM TABULEK.....	92
	SEZNAM PŘÍLOH.....	92

ÚVOD

Obec jako veřejnoprávní subjekt se samostatnou působností má povinnost zvyšovat konkurenceschopnost a životní úroveň obyvatelstva k čemuž mimo jiné využívá tzv. rozvojové investice. Právě proto, že jsou obce veřejnoprávní korporace, tak nelze příliš předpokládat, že by investice realizované obcemi, přinesly nějaké finanční prostředky zpět, a proto je pro obce velmi důležité najít ten nejvhodnější způsob financování investičních záměrů.

Při rozhodování o financování investičních záměrů však nestačí přemýšlet pouze nad klasickým úvěrem, protože již existuje nepřehledné množství možností financování, které jsou vhodné pro municipality.

A právě to je cílem následující diplomové práce, nalézt to nejvhodnější možné řešení pro financování vybraných investičních záměrů obce Sulimov, včetně dopadů financování investic do rozpočtu obce v letech, kdy budou investice probíhat, ale také v následujících letech jako náklady na udržitelnost investic.

Teoretická část práce stanovuje, co je to obec, jaké jsou její orgány a finanční řízení. Na úvodní část navazuje již samotná finanční analýza obce, včetně popsání veškerých ukazatelů analýzy, jejichž hodnoty jsou důležité pro rozhodování o optimálním financování investičních záměrů, jejichž možnost financování, co se týče teoretické roviny, je popsána v následující části včetně toho, co to vlastně je investiční záměr.

Na úvod praktické části je uvedeno několik informací o obci Sulimov, o počtu obyvatel, pracovních příležitostech a o zajímavostech obce. Následuje část o samotné finanční analýze obce za roky 2010 – 2014, která je rozdělena na analýzu příjmů a výdajů, nákladů a výnosů a následně na analýzu finančních ukazatelů. V závěru finanční analýzy je stručné shrnutí hospodaření obce včetně návrhů a doporučení pro obec.

Další pasáž praktické části tvoří projekt financování vybraných investičních záměrů obce. Na začátku projektové fáze jsou stanoveny samotné rozpočty jednotlivých investičních návrhů, na něž pak navazuje rozbor jednotlivých možností financování vybraných investic zakončené výběrem nejlepší možnosti financování pro obec, včetně nastínění následných dopadů do rozpočtu obce v následujících letech.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Investice, kterými obec rozvíjí životní úroveň obyvatelstva, jsou pro obec nesmírně důležité, zejména financování těchto investic.

Cílem diplomové práce je tedy navrhnout, jakým nejlepším způsobem financovat plánované investiční záměry, aby to pro obec bylo co nejvýhodnější, včetně nastínění dopadů investic do rozpočtu obce v dalších letech.

Výzkum bude prováděn na obci Sulimov v časovém horizontu pěti let a to od roku 2010 do roku 2014. Základní metody použité pro výzkum jsou finanční analýza, syntéza, indukce, dedukce, predikce a modelace. Metoda analýzy a syntézy je použita v části finanční analýzy, kdy jsou zkoumány jak jednotlivé části, tak také hospodaření jako celek. Metoda indukce a dedukce je použita hlavně v praktické části práce, kde jsou vyvozována nová řešení financování investic na základě zjištěných skutečností z části teoretické. A metoda predikce a modelace je použita hlavně v projektové části práci, při stanovování předem daných cílů. Data potřebná pro výzkum pochází z interních dokumentů obce, archivních i virtuálních a závěrečných zpráv obce Sulimov, z interních dokumentů obce Zdounky a z nabídky stavební firmy.

Cílovou skupinou jsou všichni obyvatelé obce, pro které jsou investice určeny a také obec samotná, pro kterou musí být investice hlavně výhodné.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 OBEC

Podle zákona č. 128/2000 Sb. je obec definovaná jako základní územní samosprávné společenství občanů tvořící územní celek, jenž je vymezený hranicí území obce. Obec je veřejnoprávní korporací s vlastním majetkem, v právních vztazích vystupuje vlastním jménem a je nositelem odpovědnosti z toho vyplývající.

Historický vývoj v naší zemi se podepsal i na rozvoji obcí. Po Sametové revoluci zaznamenali obce nárůst pravomocí, jak se státní samospráva postupně decentralizovala, včetně jejich fiskální oblasti. Fiskální decentralizace znamená finanční zodpovědnost obce. Hlavním cílem fiskální decentralizace je přesunout řízení blíže lidem a to vyžaduje posílení místní samosprávy hlavně z hlediska financování. (Ševic, 2008, str. 101, 141 - 142)

V záležitostech, o kterých může obec sama rozhodovat, plní tzv. samostatnou působnost, což znamená, že má určité pravomoci. Obec má právo na samosprávu, tedy má právo se samostatně rozhodovat v oblastech veřejné správy. Veřejnou správu v samostatné působnosti vykonávají obce prostřednictvím volených orgánů, které svěřují realizaci svým výkonným orgánům. Výkonné orgány pak plní tzv. přenesenou působnost a jsou podřízeny a kontrolovány orgány státní správy a krajským úřadem. (Peková, Pilný a Jetmar, 2012, str. 134, Pomahač, 2013, str. 55 - 56)

Obec je samostatným ekonomickým subjektem, což znamená, že má tzv. právní subjektivitu. V právních vztazích vystupuje pod svým vlastním jménem, ale za své konání a za důsledky svých právních rozhodnutí nese právní odpovědnost. Obec musí zabezpečovat veřejné služby pro své občany, k čemuž může zřizovat neziskové organizace, např. organizační složky a příspěvkové organizace. (Kadeřábková a Peková, 2012, str. 19 – 20, Pospíšil, 2013, str. 61)

Obec by měla pečovat o všestranný sociálně – ekonomický rozvoj území a potřeb občanů. V mezích zákona je obec nositelem veřejné moci, což znamená, že může zřídit obecní policii a může upravovat obecně závazné vyhlášky.

Občané se mohou podílet na řízení obce, a to v místním referendu, která se koná buď v celé obci, nebo jen v její určité části. O vyhlášení referenda rozhoduje rada obce, která se musí seznámit s návrhem zastupitelstva. Zastupitelé by měli být s občany v kontaktu a měly by vyhodnocovat jejich návrhy a připomínky. (Peková, Pilný a Jetmar. 2012, str. 138)

1.1 Orgány obce

Podle zákona o obcích č. 128/2000 Sb. jsou orgány obce:

- zastupitelstvo obce,
- rada obce,
- starosta a jeho zástupci – místostarostové,
- obecní úřad.

Zastupitelstvo obce

Zastupitelstvo obce je kolektivní volený orgán, počet jeho členů je stanoven zákonem a závisí na počtu obyvatel dané obce a velikosti územního obvodu obce.

Zastupitelstvo obce má klíčovou rozhodovací pravomoc v samostatné působnosti. Pro rozhodnutí platí princip nadpoloviční většiny, to znamená, že musí souhlasit nadpoloviční většina všech členů zastupitelstva. Jednání zastupitelstva jsou ze zákona veřejná.

Členové zastupitelstva se volí z jednotlivých politických stran obce, případně i z nezávislých kandidátů. Jsou voleni v komunálních volbách na dobu 4 let. Ze svých členů si následně volí starostu, místostarosty a členy rady obce. (Peková, 2011, str. 351, Peková, Pilný a Jetmar, 2012, str. 139)

Rada obce

Rada obce je jejím výkonným orgánem, který podléhá zastupitelstvu v samostatné působnosti a v rámci přenesené působnosti rozhoduje jen na základě zákona.

Jednání rady obce jsou neveřejná a usnesení z jednání jsou schválena jen tehdy, hlasuje-li pro usnesení nadpoloviční většina všech členů rady.

Počet členů rady obce je lichý a nesmí přesahovat jednu třetinu počtu členů zastupitelstva obce, přičemž počet členů rady může být v intervalu 5 až 11 členů. V případě, že má zastupitelstvo obce méně jak 15 členů, tak se rada obce nevolí. V čele rady obce je starosta a jeho zástupci. (Peková, 2011, str. 354, Peková, Pilný a Jetmar, 2012, str. 141)

Starosta a jeho zástupci

Starosta obce je jejím představitelem, který ji zastupuje navenek, uznává se za statutární orgán obce a je odpovědný zastupitelstvu obce. Starosta plní také funkci tajemníka, a to v případě, že v obci tato funkce není zřízena samostatně.

Starosta obce kontroluje a řídí všechny pracovníky obecního úřadu a plní taky funkci statutárního orgánu zaměstnavatele. Ve své funkci přetrvává až do zvolení nového starosty.

Starosta obce svolává, připravuje a řídí schůze zastupitelstva a rady obce a podepisuje jejich usnesení spolu s dalším členem. Starosta jmenuje a odvolává tajemníka obce v případě, že je tato funkce v obci zřízena. Dále také odpovídá za objednání a provedení přezkoumání a auditu hospodaření obce a odpovídá také za informovanost občanů o činnosti obce.

Při nepřítomnosti zastupuje starostu obce jeho místostarosta. (Peková, 2011, str. 355, Peková, Pilný a Jetmar, 2012, str. 141)

Obecní úřad

Obecní úřad tvoří starosta, který jej zároveň řídí, místostarostové a tajemník, je-li jeho funkce v obci zřízena. Obecní úřad vykonává samosprávu a v přenesené působnosti také výkon státní správy.

Obecní úřad plní úkoly zastupitelstva a rady obce a pomáhá v činnosti výborům a komisím v samostatné působnosti. V přenesené působnosti vykonává všechny činnosti, kromě těch, které jsou svěřeny do působnosti komise obecního úřadu nebo zvláštního orgánu.

Výkonnými orgány obecního úřadu jsou odbory, jejichž počet a náplň činnosti závisí na velikosti obce a rozsahu samostatné a přenesené působnosti. (Peková, 2011, str. 355 – 357, Peková, Pilný a Jetmar, 2012, str. 142 – 143)

1.2 Finanční řízení obce

Finanční řízení je ekonomický pojem, který je zaměřený na efektivní fungování veřejné správy na úrovni obcí. (Otrusínová a Kubíčková, 2011, str. 11)

Finanční řízení obce je vymezeno zákonem č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve kterém je stanoveno, že finanční hospodaření obcí se řídí ročním rozpočtem a rozpočtovým výhledem dané obce, což znamená, že rozpočet je hlavním nástrojem operačního řízení obce a rozpočtový výhled je základním nástrojem strategického řízení obce. (Máče, 2012, str. 477, Havlan a Janeček, 2013, str. 172)

1.2.1 Rozpočtový výhled

Rozpočtový výhled je pomocným nástrojem územního samosprávného celku, sloužící pro střednědobé finanční plánování. Sestavuje se na dobu 2 až 5 let následujících po roce, na

který se sestavuje rozpočet a jeho sestavení vychází z uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků.

Rozpočtový výhled obsahuje souhrnné základní údaje o příjmech a výdajích, o dlouhodobých závazcích a pohledávkách, o finančních zdrojích a potřebách dlouhodobě realizovaných záměrů, u nichž je potřeba uvažovat o dopadech na hospodaření územního samosprávného celku nebo svazku obcí po dobu trvání závazku. (Otrusinová a Kubičková, str. 13, Máče, 2012, str. 477 - 481)

1.2.2 Rozpočet obce

Rozpočet obce je finančním plánem, na jehož základě se řídí financování činnosti obce. Skládá se z příjmů a výdajů, které mají vztah jak k činnosti samosprávy, tak i výkonu státní správy a to v rámci tzv. přenesené působnosti. (Havlan a Janeček, 2013, str. 172, Peková, Pilný a Jetmar, 2012, str. 187)

Rozpočet se sestavuje na tzv. rozpočtový rok, který je shodný s kalendářním rokem. Sestavuje se zpravidla jako vyrovnaný, ale může být i přebytkový, v případě, že příjmy převyšují výdaje nebo schodkový, v případě, že výdaje převyšují příjmy, ale takový rozpočet se schvaluje jen v případě, že schodek bude možné uhradit. (Otrusinová a Kubičková, 2011, str. 13, Máče, 2012, str. 477)

Rozpočet se dá chápat jako:

- decentralizovaný peněžní fond, který se tvoří, rozděluje a používá na principu neekvivalence, nenávratnosti a nedobrovolnosti,
- bilance a to z účetního hlediska, protože bilancuje příjmy a výdaje, které musí být vyrovnané,
- finanční plán, podle kterého se v rozpočtovém období hospodaří,
- nástroj realizace koncepce municipální, resp. regionální politiky na úrovni územní samosprávy, nástroj realizace volebních programů, nástroj pro prosazování zájmů a preferencí obyvatelstva, nástroj financování potřeb lokálního a regionálního veřejného sektoru. (Peková, 2011, str. 214, Kadeřábková a Peková, 2012, str. 233)

Rozpočet obce plní funkce:

- alokační – je rozhodující funkcí, prostřednictvím finančních prostředků soustředěných v územním rozpočtu se financují a zabezpečují různé potřeby

v lokálním nebo regionálním veřejném sektoru, slouží k zabezpečování veřejných statků,

- redistribuční – využití této funkce na úrovni územní správy je omezené, redistribuční funkce je spojena s nenávratným přerozdělováním části hrubého domácího důchodu a bohatství s cílem zmírnit důchodové a sociální nerovnosti mezi subjekty,
- stabilizační – využívá se také jenom omezeně a to na principu aktivního zasahování státu do fungování hospodářského mechanismu a to zejména prostřednictvím výdajů ze státního rozpočtu na vládní nákupy od soukromého sektoru. (Peková, 2011, str. 214, Kadeřábková, Peková, 2012, str. 233, Peková, Pilný, Jetmar, 2012, str. 203 - 204)

1.2.3 Rozpočtový proces

Rozpočtový proces představuje činnosti orgánů spojené se sestavením návrhu územního rozpočtu, s jeho schválením a realizací během rozpočtového období, následně také kontrolu jeho plnění a schválení závěrečné bilance hospodaření. (Peková, 2011, str. 212)

Etapy rozpočtového procesu:

- sestavení návrhu územního rozpočtu začíná zpravidla minimálně půl roku před začátkem nového rozpočtového období a sestavuje jej zodpovědný výkonný orgán,
- projednání návrhu rozpočtu ve volených a poradních orgánech a následné schválení voleným orgánem, kdy se věnuje pozornost především objemu a struktuře příjmů a výdajů,
- plnění rozpočtu, za které odpovídají především výkonné orgány,
- průběžná kontrola, která kontroluje plnění rozpočtu výkonnými orgány,
- následná kontrola plnění rozpočtu voleným orgánem,
- přehled o skutečném vývoji plnění rozpočtu za uplynulé rozpočtové období, který sestavuje příslušný výkonný orgán po skončení rozpočtového období. (Peková, 2011, str. 212 – 213, Peková, Pilný a Jetmar, 2012, str. 217 – 219)

V průběhu rozpočtového procesu pak musí být dodržovány rozpočtové zásady:

- Každoroční sestavování a schvalování územního rozpočtu. Pokud není rozpočet schválen před začátkem rozpočtového období, hospodaří územní samospráva pomocí tzv. rozpočtového provizoria až do schválení rozpočtu. Hospodaření podle

rozpočtového provizoria znamená hospodaření podle skutečnosti stejného období v předchozím rozpočtovém období nebo podle plánovaného rozpočtu.

- Reálnost a pravdivost rozpočtu, což znamená reálný odhad příjmů a výdajů rozpočtu, aby bylo možné splnit jej jako finanční plán.
- Úplnost a jednotnost rozpočtu dosažená pomocí rozpočtové skladby.
- Dlouhodobá vyrovnanost rozpočtu, která je základem pro úspěšné dlouhodobé hospodaření.
- Hospodárnost a efektivnost.
- Finanční kontrola a audit.
- Publicita, jejímž výsledkem je informovanost občanů o hospodaření obce, ta je předpokladem účinné občanské kontroly.

Jednotlivé rozpočtové zásady působí komplexně. (Peková, 2011, str. 212 – 213, Provazníková, 2009, str. 70 – 73)

1.2.4 Obsah rozpočtu

Obsahem rozpočtu jsou příjmy a výdaje a ostatní peněžní operace, včetně tvorby a použití peněžních fondů, pokud neprobíhají mimo rozpočet. Peněžní operace, které se uskutečňují mimo rozpočet, se týkají cizích a sdružených prostředků a podnikatelské činnosti samosprávného celku nebo svazku obcí. Výsledek takové činnosti se promítne do rozpočtu a je součástí závěrečného účtu. (Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů)

Příjmy rozpočtu obce tvoří:

- příjmy zvláštního majetku a majetkových práv,
- příjmy z výsledků vlastní činnosti,
- příjmy z hospodářské činnosti právnických osob, pokud jsou příjmem obce, které je zřídila nebo založila,
- příjmy z vlastní správní činnosti včetně příjmů z výkonů státní správy, k nimž je obec pověřena podle zvláštních zákonů,
- příjmy z místních poplatků podle zvláštního zákona,
- výnosy daní nebo podíly na nich podle zvláštního zákona,
- dotace ze státního rozpočtu a ze státních fondů,
- dotace z rozpočtu kraje,

- prostředky získané správní činnosti ostatních orgánů státní správy,
- přijaté peněžní dary a příspěvky,
- jiné příjmy, které podle zvláštních zákonů patří do příjmů obce. (Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů)

Příjmy rozpočtu se člení z několika hledisek:

- členění z hlediska návratnosti na návratné a nenávratné příjmy, kdy většina příjmů má nenávratný charakter. Typicky nenávratnými příjmy jsou daně, dávky, uživatelské poplatky, příjmy z prodeje a pronájmu obecního majetku,
- členění z časového hlediska na běžné a kapitálové příjmy. Běžné příjmy se každoročně opakují, kdežto kapitálové příjmy se neopakují, jsou spíše jednorázové. Běžné příjmy se dělí na daňové, nedaňové a neinvestiční, kapitálové se pak dělí na kapitálové a investiční dotace,
- podle kritéria míry závaznosti se příjmy člení na obligatorní neboli mandatorní příjmy povinné ze zákona a fakultativní příjmy, které závisí na rozhodnutí příslušné obce,
- členění příjmů na plánované a neplánované. Plánované příjmy jsou pro sestavení kvalitního rozpočtového plánu rozhodující, kdežto neplánované jsou nahodilé a je obtížné s nimi dlouhodobě počítat. (Kadeřábková a Peková, 2012, str. 239, Peková, Pilný a Jetmar, 2012, str. 204 – 205)

Výdaje rozpočtu obce tvoří:

- závazky vyplývající pro obec z plnění povinností uložených jí zákony,
- výdaje na vlastní činnost obce v její samostatné působnosti, zejména výdaje spojené s péčí o vlastní majetek a jeho rozvoj,
- výdaje spojené s výkonem státní správy, ke které je obec pověřena zákonem,
- závazky vyplývající pro obec z uzavřených smluvních vztahů v jejím hospodaření a ze smluvních vztahů vlastních organizací,
- závazky přijaté v rámci spolupráce s jinými obcemi nebo s dalšími subjekty, včetně příspěvků na společnou činnost,
- náhrada úroků z přijatých půjček a úvěrů,
- výdaje na emise vlastních dluhopisů a na úhradu výnosů z nich náležejících jejich vlastníkům,

- výdaje na podporu subjektů provádějících veřejně prospěšné činnosti a na podporu soukromého podnikání prospěšného pro obec,
- jiné výdaje uskutečněné v rámci působnosti obce, včetně darů a příspěvků na sociální nebo jiné humanitární účely,
- splátky přijatých půjček, úvěrů a návratných výpomocí a splátky jistiny vlastních dluhopisů jejich vlastníkům. (Zákon č. 250/2000., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů)

Plnění výdajové části rozpočtu se v účetnictví sleduje ze dvou pohledů:

1. Cash báze (hotovostní báze) – pokladní plnění rozpočtu (převody mezi bankovním účtem a pokladnou). V cash bázi není nijak zohledňován okamžik vzniku změny ekonomické hodnoty.
2. Aktuální princip – skutečné plnění rozpočtu. Rozpočtové náklady představují konečnou spotřebu prostředků ve sledovaném období bez ohledu na to, kdy byly čerpány, tj. v okamžiku vzniku, změny, výměny nebo zániku určité ekonomické hodnoty. (Ochrana, Pavel a Vitek, 2010, str. 171)

Podle Ochrany, Pavla a Vítka (2010, str. 171) lze výkaznictví popsaným způsobem teoreticky rozlišovat, v praxi se oba systémy spíše prolínají.

Výdaje rozpočtu je možné třídit:

- na návratné, které jsou rozhodující a nenávratné výdaje, což jsou např. půjčky v rámci rozpočtové soustavy, které se využívají v omezené míře,
- z makroekonomického hlediska na vládní výdaje, které plynou zejména na nákup zboží a služeb ze soukromého sektoru,
- z hlediska způsobů a důsledků alokace veřejných výdajů na alokační, redistribuční a stabilizační výdaje, kdy alokační výdaje zahrnují výdaje na nákup zboží a služeb od soukromého sektoru na zabezpečování veřejných statků, redistribuční výdaje představují zejména peněžní transfery subjektům, pomocí nichž se zmírňují sociální nerovnosti a stabilizační výdaje slouží ke snaze státu ovlivňovat ekonomiku,
- na plánované a nahodilé výdaje. Plánované výdaje lze plánovat poměrně přesně a většina z nich má mandatorní povahu, nahodilé výdaje však vznikají až v průběhu rozpočtového období, proto je nutné na jejich pokrytí tvořit rezervy. (Kadeřábková a Peková, 2012, str. 239, Peková, Pilný a Jetmar, 2012, str. 209 – 211, Peková, 2011, str. 278 - 284)

V České republice slouží pro třídění všech peněžních operací veřejných rozpočtů tzv. rozpočtová skladba. (Máče, 2012, str. 478)

Podle vyhlášky č. 323/2002 Sb. se rozpočtovou skladbou rozumí jednotné třídění příjmů a výdajů státu, krajů, obcí a dobrovolných svazků obcí z odpovědnostního, druhového, odvětvového, konsolidačního, zdrojového, doplňkového, programového, účelového, strukturního a transferového hlediska.

- odpovědnostní hledisko – třídy příjmy a výdaje státního rozpočtu podle správců kapitol,
- druhové hledisko – třídí všechny příjmy a výdaje podle příjmových a výdajových druhů,
- odvětvové hledisko – třídy příjmy a výdaje podle odvětví. Výdaje třídí všechny, příjmy jen nedaňové a kapitálové,
- konsolidační hledisko – třídí výdaje vynakládané uvnitř soustavy veřejných rozpočtů,
- zdrojové hledisko – skládá se z hlediska podkladového (třídění příjmů a výdajů z hlediska podkladu pro změnu rozpočtu), prostorového (třídění z hlediska jejich prostorového původu) a nástrojového (třídění příjmů a výdajů z hlediska nástrojového),
- doplňkové hledisko – třídí výdaje z hlediska příslušnosti ke zvlášť sledovaným celkům,
- programové hledisko – třídí výdaje rozpočtu na programy a jejich nižší celky podle příslušnosti k programům,
- účelové hledisko – výdaje rozpočtu z hlediska účelu rozpočtového přesunu třídí nebo umožňuje třídít podle kapitol, z nichž se rozpočtové přesuny uskutečnily a podle roku a pořadí vniku účelu,
- strukturní hledisko – třídí příjmy a výdaje z hlediska věcné podstaty příjmů a výdajů do strukturovaných celků
- transferové hledisko – výdaje, které mají povahu transferů, se třídí podle toho, ze které kapitoly, nebo ze kterého fondu jsou poskytovány a podle pořadí transferu. (Vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě)

Rozpočtová skladba umožňuje vytvořit běžný a kapitálový rozpočet.

- Běžný rozpočet – obsahuje běžné příjmy, které jsou používány na financování provozních potřeb prostřednictvím běžných výdajů, vztahují se k danému rozpočtovému roku a většina z nich se každoročně opakuje.
- Kapitálový rozpočet – obsahuje příjmy, které se vztahují k financování investičních potřeb, přesahují období jednoho rozpočtového roku a zpravidla jsou jednorázové, neopakovatelné. (Provazníková, 2009, str. 67 - 68)

Sestavování výše zmíněných typů rozpočtů však v ČR není povinné, a proto se běžně nevyskytuje a jak běžné, tak kapitálové příjmy a výdaje se uvádějí v jednom rozpočtu, avšak v třídění podle rozpočtové skladby. (Provazníková, 2009, str. 73)

I přesto, že členění na běžné a kapitálové příjmy a výdaje není nutné, je rozhodně přínosné, protože umožňuje přehledně analyzovat, na co jsou jednotlivé příjmy vynakládány. (Provazníková, 2009, str. 67)

2 FINANČNÍ ANALÝZA OBCE

Úkolem finanční analýzy municipálních jednotek, je identifikovat jejich finanční situaci.

Finanční situaci identifikujeme na základě hodnocení hospodaření obce za předcházející roky a také na základě odhalení pozitivních a negativních vlivů, které hospodaření obce ovlivnily.

Do hlavní oblasti finanční analýzy řadíme běžné hospodaření, investiční činnost a její financování a hospodaření s majetkem. Finanční situace municipálních jednotek je pak posuzována na základě rentability, schopnosti uhrazovat splatné závazky a na základě finanční nezávislosti vlastníka. (Otrusinová a Kubíčková, 2011, str. 85 – 87, Kadeřábková a Peková, 2012, str. 270)

2.1 Metody finanční analýzy

Metody finanční analýzy se člení podle náročnosti na:

- elementární metody a
- vyšší metody. (Otrusinová a Kubíčková, 2011, str. 87)

2.1.1 Elementární metody

Elementární metoda finanční analýzy je založena na základních aritmetických operacích, pomocí kterých přetváří vstupní data. Podle výběru vstupních dat, pak dostáváme ukazatele s předem definovanou vypovídací schopností. V mnoha případech je tato metoda plně dostačující.

Výhody elementárních metody jsou především jednoduchost zpracování, interpretace a nenáročnost výpočtu.

Nevýhody jsou pak nepoužitelnost pro všechny charakteristiky finanční situace a také to, že její zjednodušení nemusí podávat pravdivý a skutečný obraz o finanční situaci. (Otrusinová a Kubíčková, 2011, str. 87 – 88)

2.1.2 Vyšší metody

Vyšší metody finanční analýzy, na rozdíl od elementárních metod, jsou založeny na složitějších matematických operacích a postupech, které se rozlišují na metody matematicko-statistické a nestatistické.

Výsledné ukazatele těchto metod pak mohou postihovat více souvislostí mezi zkoumanými veličinami. I přesto však jejich použití není zárukou větší úspěšnosti.

Základem pro kvalitní posouzení finanční situace je vždy logické a racionální ekonomické uvažování, které je založené na znalosti obsahu procesů, které jsou v údajích zobrazeny a dále je také potřebná kvalita a spolehlivost těchto údajů. (Otrusinová a Kubíčková, 2011, str. 88)

2.2 Metody a ukazatele finanční analýzy

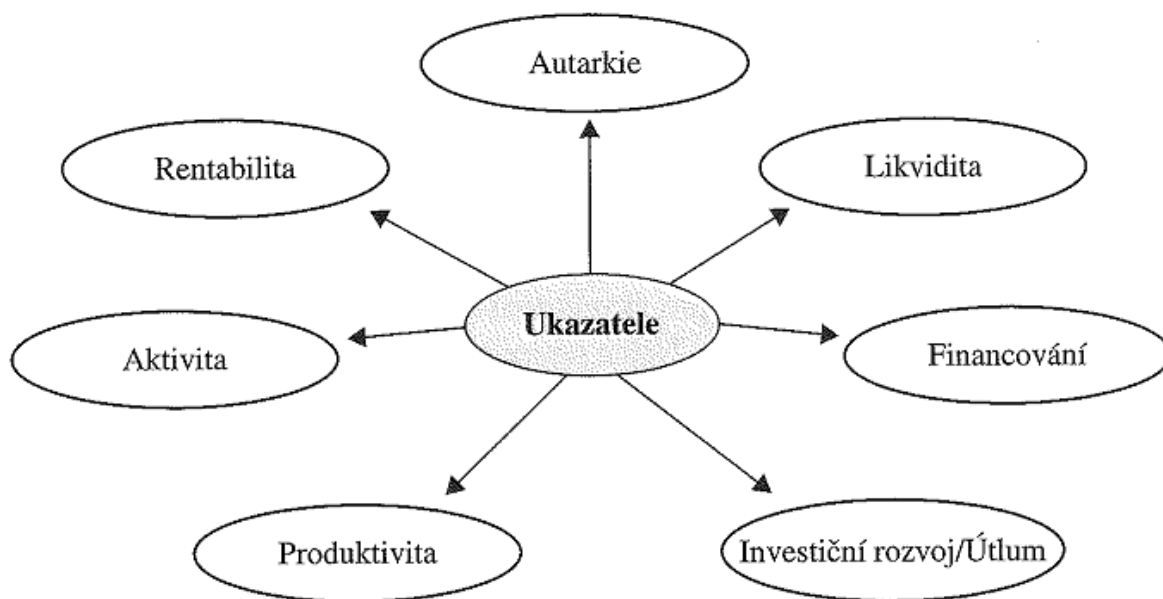
Za hlavní metody pro finanční analýzu se považuje horizontální a vertikální analýza.

Horizontální analýza porovnává položky v čase a vypočítává absolutní výši změn a její procentní vyjádření k předchozímu roku, ukazuje tedy vývoj v čase a vertikální analýza vyjadřuje jednotlivé položky jako procentní podíl k celku. (Otrusinová a Kubíčková, 2011, str. 92 – 93, Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, str. 68)

K hodnocení finanční situace patří poměrové ukazatele k nejčastěji používaným ukazatelům a to z důvodu, že umožňují získat rychlou představu o finanční situaci subjektu.

Mezi tyto ukazatele patří:

- ukazatele rentability,
- ukazatele financování,
- ukazatele autarkie,
- ukazatele likvidity,
- ukazatele zadluženosti,
- ukazatele aktivity,
- ukazatele investičního rozvoje/útlumu. (Otrusinová a Kubíčková, 2011, str. 96, Vodáková, 2013, str. 116)



Obrázek 1 – Ukazatele finanční analýzy municipální firmy
(Zdroj: Otrusínová a Kubíčková, 2011, str. 112)

2.2.1 Ukazatele rentability

Ukazatele rentability vyjadřují výkonnost subjektu.

Požadovaný výstup u těchto ukazatelů je zisk, který poměří s jinými vstupními veličinami tak, aby posoudily míru, ve kterém přinesly zhodnocení.

Obecně se dá říct, že rentabilita je vztah mezi dosaženými výsledky činnosti a vynaloženými prostředky na tuto činnost.

Cílem územně samosprávných celků však není tak úplně dosahování zisku, ale spíše vyrovnané hospodaření a maximalizování potřeb obyvatelstva obce.

$$\text{Rentabilita (výkonnost)} = \frac{\text{Výstup (výsledek)}}{\text{Vstup (vynaložené prostředky)}} \quad (1)$$

(Otrusínová a Kubíčková, 2011, str. 97- 99, Máče, 2012, str. 482)

- **Ukazatel nákladové rentability**

Rentabilita nákladů poměří tzv. užitný efekt se vstupy, tedy náklady, které byly na výsledek vynaloženy. Čím vyšší je hodnota ukazatele, tím je účinnější využití vynaložených prostředků.

$$\text{Nákladová rentabilita} = \frac{\text{Hospodářský výsledek}}{\text{Náklady na činnost}} \quad (2)$$

(Otrusinová a Kubičková, 2011, str. 113)

2.2.2 Ukazatele financování

Ukazatele financování se pro finanční analýzu municipálních jednotek využívají nejčastěji. Jsou to především ukazatele:

- **Míra oddlužování**

Vyjadřuje podíl cizích zdrojů, které by bylo možné uhradit z vytvořeného cash flow za rok.

$$\text{Míra oddlužování} = \frac{\text{Cash flow}}{\text{Cizí kapitál}} \quad (3)$$

- **Ukazatel krytí dluhové služby**

Tento ukazatel zahrnuje do schopnosti hradit náklady spojené s cizím kapitálem kromě úroků i splátky jistiny.

$$\text{Krytí dluhové služby} = \frac{\text{Zisk po zdanění} + \text{Nákladové úroky} + \text{Odpisy}}{\text{Nákladové úroky} + \text{Splátky jistiny}} \quad (4)$$

- **Zlaté pravidlo financování**

Aby byla splněna podmínka zlatého pravidla financování, musí být dlouhodobý majetek kryt dlouhodobými zdroji. V případě, že organizace dlouhodobými zdroji financuje příliš velkou část krátkodobého majetku, jedná se o překapitalizování neboli konzervativní strategii a v případě, že organizace kryje část dlouhodobého majetku krátkodobými zdroji, jedná se o podkapitalizování neboli o agresivní strategii financování. (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, str. 87)

- **Provozní přebytek**

Provozní přebytek obce je rozdíl mezi běžnými příjmy a běžnými výdaji. Hodnota tohoto ukazatele by měla být vždy kladná.

(Otrusinová a Kubičková, 2011, str. 104 – 115, Máče, 2013, str. 453)

2.2.3 Ukazatele autarkie

Ukazatel autarkie je typický ukazatel pro municipální sféru, který vyjadřuje míru, v níž je municipální jednotka soběstačná, co se týče pokrytí nákladů hlavní činnosti z dosažených výnosů.

$$\text{Autarkie} = \frac{\text{Výnosy z hlavní činnosti}}{\text{Náklady na hlavní činnost}} \quad (5)$$

Ukazatel autarkie by měl dosahovat hodnot vyšších než 1, v takovém případě jsou pak výnosy vyšší než náklady. (Otrusinová a Kubíčková, 2011, str. 112)

2.2.4 Ukazatele likvidity

Ukazatele likvidity slouží k měření schopnosti organizace hradit krátkodobé závazky. V podstatě poměruje to, čím je možné platit s tím, co je nutné zaplatit

Likvidita se rozlišuje na tři stupně, podle rozsahu prostředků, které jsou schopné uhrazovat závazky, a to na běžnou, pohotovou a okamžitou likviditu. (Máče, 2013, str. 451, Vodáková, 2013, str. 117)

- **Běžná likvidita**

K výpočtu běžné likvidity se za prostředky využitelné k úhradě závazků považují oběžná aktiva. Běžná likvidita se pak vypočte jako:

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{Oběžná aktiva celkem}}{\text{Krátkodobé závazky}} \quad (6)$$

Doporučovaná hodnota tohoto ukazatele se uvádí v rozmezí od 1,5 do 2,5.

- **Pohotová likvidita**

Při výpočtu pohotové likvidity se z oběžných aktiv vyloučí nejméně likvidní položka, a to zásoby. Výpočet pohotové likvidity je pak následující:

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{Oběžný majetek} + \text{ostatní aktiva} - \text{zásoby}}{\text{Krátkodobé závazky}} \quad (7)$$

Doporučená hodnota pohotové likvidity je v intervalu od 1 do 1,5, kdy hodnota 1 pak znamená, že krátkodobé závazky a krátkodobé pohledávky jsou vyrovnané.

- **Okamžitá likvidita**

Tento ukazatel zjišťuje, zda je obec schopna okamžitě hradit splatné závazky. Při výpočtu je celý objem krátkodobého finančního majetku poměřován s krátkodobými závazky. Okamžitá likvidita pak vypadá názorně:

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{Krátkodobý finanční majetek}}{\text{Krátkodobé závazky}} \quad (8)$$

Hodnota tohoto ukazatele se pak doporučuje v intervalu 0,2 – 0,5. U municipálních jednotek však jeho hodnota bývá na konci roku zpravidla vyšší. Za standardní hodnotu se pak považuje hodnota okolo 1, která vyjadřuje rovnost mezi zdroji úhrad a potřebami úhrad.

(Otrusinová a Kubičková, 2011, str. 99 – 103, Pavelková, Knápková a Šteker, 2013, str. 91 – 94, Máče, 2012, str. 482, Růčková, 2011, str. 48 – 51)

2.2.5 Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti slouží k identifikaci míry, v jaké vybraný subjekt financují cizí subjekty a prostřednictvím toho ukazují výši rizika, kterému je firma, díky financování cizích subjektů, vystavena. (Vodáková, 2013, str. 119)

Nejčastěji zjišťujeme ukazatele:

- **Celková zadluženost**

Ukazatel celkové zadluženosti nám udává, z kolika procent jsou celková aktiva financována cizím kapitálem

$$\text{Celková zadluženost} = \frac{\text{Cizí kapitál}}{\text{Celková aktiva}} \quad (9)$$

Hodnoty celkové zadluženosti u obcí preferují vyšší míru zadluženosti. (Máče, 2012, str. 483, Růčková, 2011, str. 57 - 60)

- **Ukazatele věřitelského rizika**

Ukazatel věřitelského rizika vyjadřuje podíl cizích zdrojů na zdrojích celkových.

$$\text{Ukazatel věřitelského rizika} = \frac{\text{Cizí zdroje}}{\text{Celková pasiva (aktiva)}} \quad (10)$$

- **Koeficient samofinancování**

Koeficient vyjadřuje podíl vlastních zdrojů na celkovém objemu zdrojů.

$$\text{Koeficient samofinancování} = \frac{\text{Cizí zdroje}}{\text{Celková pasiva}} \quad (11)$$

- **Ukazatele finanční samostatnosti**

Ukazatel vypovídá o tom, kolik jednotek vlastního kapitálu kryje jednu jednotku cizího kapitálu.

$$\text{Míra finanční samostatnosti} = \frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Cizí zdroje}} \quad (12)$$

- **Míra zadluženosti vlastního kapitálu**

Ukazatel nám říká, kolik jednotek cizího kapitálu je vázáno na jednu jednotku vlastního kapitálu.

$$\text{Zadluženost vlastního kapitálu} = \frac{\text{Cizí zdroje}}{\text{Vlastní kapitál}} \quad (13)$$

(Otrusinová a Kubičková, 2011, str. 104, Vodáková, 2013, str. 119 – 125)

2.2.6 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity informují o tom, jak účetní jednotka efektivně hospodaří s aktivy. K výpočtu ukazatelů aktivity se většinou používá údaje o dosažených tržbách nebo výnosech, což zobrazuje přeměnu nepeněžní formy na peněžní, tento údaj však může být nepřesný.

Intenzitu využití prostředků subjektu vyjadřují:

- **Doba obratu**

Výsledný údaj doby obratu nám říká, za jak dlouho se sledovaná položka v tržbách obrátí. Dobu obratu ve dnech pak zjistíme vynásobením počtem dnů za rok.

$$\text{Doba obratu} = \frac{\text{Stav zvolené položky aktiv}}{\text{Výnosy (Tržby) za období}} \quad (14)$$

- **Rychlost obratu**

Tento ukazatel je zjišťován z dat v obráceném poměru:

$$\text{Rychlost obratu (počet obrátek)} = \frac{\text{Výnosy (Tržby) za období}}{\text{Stav zvolené položky aktiv}} \quad (15)$$

Výsledek rychlosti obratu pak vyjadřuje, kolikrát se za dané období obrátila sledovaná položka v tržbách.

(Otrusinová a Kubičková, 2011, str. 106 – 110, Máče, 2012, str. 482 – 483, Růčková, 2011, str. 60 – 61)

- **Obrat kapitálu**

Ukazatel informuje o tom, jak velká část celkových zdrojů je obrácena v ročních výnosech. Pokud hodnoty ve zlomku převrátíme, získáme pak informaci o tom, za kolik období by bylo možné z výnosů obnovit celkový objem využívaných prostředků.

$$\text{Obrat kapitálu} = \frac{\text{Výnosy (celkem, hlavní činnost)}}{\text{Pasiva celkem}} \quad (16)$$

- **Míra vázanosti stálých aktiv ve výnosech**

Podobně jako obrat kapitálu vypovídá o tom, jak velká část stálých aktiv se obrátí v ročních výnosech. Z výsledku zjistíme počet let, za které by se stávající objem obrátil v objemu výnosů daného roku. Čím nižší jsou výsledné hodnoty, tím vyšší je intenzita využívání stálých aktiv při tvorbě výnosů.

$$\begin{aligned} \text{Míra vázanosti stálých aktiv ve výnosech} \\ = \frac{\text{Stálá aktiva}}{\text{Výnosy (celkem, hlavní činnost)}} \end{aligned} \quad (17)$$

- **Doba obratu pohledávek**

Ukazatel doby obratu pohledávek vypovídá o době, za kterou jsou průměrně pohledávky uhrazeny. Čím je doba ukazatele kratší, tím dříve má obec peníze vázané v pohledávkách k dispozici.

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \frac{\text{Pohledávky} * 360}{\text{Výnosy}} \quad (18)$$

- **Poměr doby obratu krátkodobých pohledávek a závazků**

Obecně by doba pohledávek měla být kratší než doba závazků, což znamená, že firma dostává zaplacenou dříve, než sama platí, z toho důvodu by měl ukazatel dosahovat hodnot nižších než 1.

Poměr doby obratu krátkodobých pohledávek a závazků

$$= \frac{\frac{\text{Pohledávky} * 360}{\text{Výnosy}}}{\frac{\text{Závazky}}{\text{Provozní výnosy}}} \quad (19)$$

(Otrusinová a Kubičková, 2011, str. 114 – 115)

V případě, že má účetní jednotka aktiv více než je třeba, vznikají jí zbytečné náklady, v případě, že jich má naopak málo, přichází o potenciální tržby. (Máče, 2012, str. 483)

2.2.7 Ukazatele investičního rozvoje/útlumu

Následující ukazatel charakterizuje stav a hospodaření s dlouhodobým majetkem obce. Zaměřuje se především na míru opotřebení dlouhodobého majetku a na podíl odpisů na financování investičních aktivit.

- **Koeficient opotřebení dlouhodobého majetku**

$$\text{Koeficient opotřebení DM} = \frac{\text{Oprávký}}{\text{Dlouhodobá aktiva (v pořizovaích cenách)}} \quad (20)$$

(Otrusinová a Kubičková, 2011, str. 116)

3 INVESTIČNÍ ZÁMĚR

Podle zákona č. 128/2000 Sb. musí obec vytvářet podmínky pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb občanů, např. uspokojování potřeby bydlení, ochrany, rozvoje zdraví, dopravy, výchovy a vzdělávání, kulturního rozvoje apod. Tyto skutečnosti by obec měla zahrnout do svých programů, jejichž smyslem je zejména definovat dlouhodobější a významnější projekty, zpravidla investiční, záměry obce. (Provazníková, 2009, str. 235)

Podle vyhlášky č.231/2005 Sb. se investičním záměrem rozumí *přípravná dokumentace obsahující ekonomické a technické podklady pro rozhodování správce programu o účasti státního rozpočtu na financování přípravy a realizace akce.*

Vyhláška č. 231/2005 Sb. dále rozlišuje investiční záměr jako:

1. Stavební akci – věcné a funkční vymezení stavby a určení časového průběhu přípravy a realizace stavby
2. Nestavební akce – pořízení, technické zhodnocení a opravy strojů a zařízení, nehmotného majetku, nemovitostí a dalších činností zabezpečujících schválené cíle programu, vymezení a zdůvodnění akce věcně a funkčně a určení jejího časového průběhu
3. Výstavba, obnova a provozování informačních a komunikačních technologií.

3.1 Možnosti financování investic

Investice je možné financovat z interních a externích zdrojů. Za interní zdroje se považují finanční zdroje získané na základě vnitřní činnosti účetní jednotky, což jsou například kladný výsledek hospodaření a finanční rezervy a za externí zdroje se považují cizí zdroje financování snížené o vklady zřizovatelů, jako jsou zejména úvěry, finanční výpomoci, finanční leasing, transfery, apod. (Máče, 2012, str. 220, Ochrana, Pavel a Vitek, 2010, str. 85)

Obecně lze tyto zdroje klasifikovat do čtyř skupin:

1. daňové příjmy,
2. transfery a dotace,
3. nedaňové příjmy,
4. úvěry a půjčky.

Za nejdůležitější zdroj financování investičních záměrů obce lze považovat první tři skupiny, které tvoří tzv. nenávratné příjmy. Poslední skupina pak tvoří oblast tzv. návratných příjmů, a to z důvodu, že obce jsou povinny je za určitých podmínek splatit. (Provazníková, 2009, str. 79)

3.1.1 Nenávratné příjmy

Nenávratné příjmy plynou do veřejných rozpočtů jako peněžní fond od různých subjektů. Tyto příjmy se nevrací tomu, kdo je poskytl, ale zůstávají ve veřejných rozpočtech. Mezi nenávratné prostředky řadíme daňové a nedaňové příjmy, transfery a dotace. (Hamerníková a Maatyová, 2010, str. 109, Peková, Pilný a Jetmar, 2012, str. 205, Provazníková, 2009, str. 79)

- **Daňové příjmy**

Daňové příjmy obcí mohou mít podobu lokálních (obecních) daní, které se jinak nazývají místní poplatky, sdílených daní, svěřených daní nebo daní vybíraných vedle ústředních daní, které představují jen určitou modifikaci dvou základních přístupů. (Provazníková, 2009, str. 80, Hamerníková a Maatyová, 2010, str. 120)

U lokálních daní je obec často zodpovědná za jejich výběr a správu. Typickým příkladem lokálních daní je poplatek ze psů, poplatek za užívání veřejného prostranství, poplatek ze vstupného, z ubytovací kapacity, apod. (Provazníková, 2009, str. 80, Hamerníková a Maatyová, 2010 str. 120)

Svěřené daně představují redukovanejší formu lokálních daní a to z hlediska pravomocí obcí. Zákon přesně určuje, které daně vybírané celostátně plynou do rozpočtu obce a tvoří tak její výnos. Příkladem svěřené daně je daň z nemovitosti a část daně z příjmu fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti a podnikání. (Provazníková, 2009, str. 80)

U sdílených daní sdílejí stejnou daňovou základu stát i územní samosprávy. Obec nemá možnost sdílené daně ovlivnit, protože konstrukce daně je stanovena na základě příslušných daňových zákonů celostátně. (Provazníková, 2009, str. 81, Hamerníková a Maatyová, 2010, str. 121)

- **Transfery a dotace**

Jedná se o velmi důležitý zdroj příjmů pro obce, a také hlavní způsob přerozdělování státních peněz. Jejich výše se v poslední době neustále zvyšuje, a to jak v absolutní hodnotě, tak i

v procentuální výši celkových státních výdajů. Tyto prostředky mohou obce využívat na celou škálu investičních projektů od čistíček odpadních vod, přes rozvoj infrastruktury až po zvelebování obce samotné. (Rosen a Gayer, 2010, str. 527)

Dotace rozlišujeme na dvě základní formy:

- *specifické účelové* – jsou poskytovány na předem stanovený účel,
- *všeobecné neúčelové* – jejich užití je zcela v kompetenci obce.

Obě formy dotací mohou být používány jak na financování běžných, tak na financování kapitálových výdajů. (Rosen a Gayer, 2010, str. 535, Provazníková, 2009, str. 91)

Účelové dotace můžeme dále členit na:

- *podmíněné* – od obcí je požadována spoluúčast na financování daných výdajů,
- *bez spoluúčasti* – na předem určené statky a služby poskytne obci vyšší vládní úroveň fixní částku bez ohledu na to, zda obec vynakládá ještě své finanční prostředky. Tímto účelem lze poskytovat i neúčelové dotace. (Provazníková, 2009, str. 91, Rosen a Gayer, 2010, str. 528 - 531)

Dotace se spoluúčastí nutí územní samosprávu k větší zodpovědnosti za výdajové programy a za zvyšování vlastních příjmů. Oproti tomu zvýhodňují bohatší lokality, které nemají problémy se shromažďováním finančních zdrojů. Dotace se spoluúčastí rozlišujeme dále na:

- *rovnocennou podmíněnou účelovou dotaci* (otevřenou dotaci) – u dotace je pevně stanovený rovnocenný podíl financování obce a výška dotace tak závisí pouze na činnosti obce, jsou vhodné zejména pro produkci externalit,
- *nerovnocennou podmíněnou účelovou dotaci* (uzavřenou dotaci) – částka, kterou poskytuje stát je stanovena fixně, bez ohledu na vlastní činnost obce. (Provazníková, 2009, str. 91)

V současné době jsou obcím poskytovány dotace:

- *schválené zákonem o státním rozpočtu* – dotace jsou schváleny na příslušný rok v rámci rozpočtových kapitol, které spravují příslušná ministerstva. Tyto dotace jsou stabilním zdrojem příjmů obcí.
- *z kapitoly Všeobecná pokladní správa státního rozpočtu* – jedná se o dotace schválené zákonem o státním rozpočtu a o mimořádné dotace, které jsou poskytovány ze státního rozpočtu.

- z *rezortních kapitol* – dotace ze státního rozpočtu v rámci grantových programů ministerstev.
- ze *státních fondů* – zpravidla se jedná o přísně účelové dotace, které nelze použít na jiný účel, než je stanoveno. Nejčastěji se jedná o dotace ze Státního fondu životního prostředí a ze Státního fondu rozvoje bydlení, jedná se tedy o nenárokové dotace.
- z *Evropské unie* – obce mají možnost čerpat finanční prostředky z EU prostřednictvím strukturálních fondů a Fondu soudržnosti. Toto čerpání je však podmíněno spolufinancováním projektů z národních zdrojů.
- *od krajů* – kraje poskytují dotace obcím na jejich rozvoj a to především v oblasti kultury, v sociální oblasti a v oblasti školství.
- z *jiných mezinárodních uskupení* – cílem dotací poskytovaných mezinárodními uskupeními je usnadnit a podpořit přeshraniční, národní nebo mezinárodní spolupráci za účelem posílení hospodářské a sociální soudružnosti.
- z *dotačních programů* – dotace je možné čerpat z různých dotačních programů, které vyhláší EU nebo ČR. Dotační programy podporují např. výzkum, vývoj a vzdělání, dopravu, životní prostředí, podnikání a inovace pro konkurenceschopnost, rozvoj venkova, rozvoj pracovních příležitostí, apod. (Provazníková, 2009, str. 158, Pospíšil, 2013, str. 131 - 145)

Způsob, jakým jsou dotace převáděny do rozpočtu obcí, upravují rozpočtová pravidla a navazující usnesení vlády. Jedná se o tři základní typy finančních vztahů:

- *přímé finanční vztahy* – jedná se o vztahy mezi státním rozpočtem a obcí, které se týkají dotací a případně i návratné finanční výpomoci.
- *zprostředkované finanční vztahy* – ze státního rozpočtu, respektive z rezortních kapitol státního rozpočtu, jsou finanční prostředky obcím poskytovány prostřednictvím rozpočtu kraje. Kraj však schválené dotace obcím ze státního rozpočtu nemůže v rámci souhrnného vztahu měnit.
- *vztahy programového financování* – pomocí vztahů programového financování jsou finanční prostředky poskytovány od správců programů. Tyto finanční prostředky slouží například na financování investic. (Peková, 2011, str. 474 – 477)

- **Nedaňové příjmy**

Na rozdíl od skupiny daňových příjmů, kde obec neměla buď žádné, nebo pouze minimální pravomoci, tak u nedaňových příjmů je možnost jejich ovlivnění výrazně větší.

Mezi nedaňové příjmy patří především užitelské poplatky, příjmy z vlastního podnikání, příjmy z vlastní správní činnosti, pokuty a případně i příjmy z mimorozpočtových fondů, ze sdružování finančních prostředků, ze sbírek a darů. (Peková, 2011, str. 257 - 260, Provazníková, 2009, str. 94 – 95)

3.1.2 Návrtné příjmy

Návrtné zdroje, mezi které se řadí půjčky a úvěry, představují pro obec významné příjmy, které bude muset svým věřitelům vrátit. Návrtné zdroje jsou používány zejména na financování dlouhodobých investic, protože investice jsou jen velmi zřídka financovány pouze z běžných příjmů či dotací.

Návrtné příjmy obecně dělíme na:

- úvěry od komerčních bank, nebo institucí, které se specializují na půjčky územním samosprávám,
- emise komunálních obligací nebo akcií,
- návratné půjčky a finanční výpomoci od jiných subjektů. (Peková, 2011, str. 266 – 270)

Z důvodu, že všechny návratné prostředky jsou zatíženy úrokem, který odráží podmínky na peněžním trhu, by si obec měla půjčit jen tolik, kolik je pro ni únosné. Pro obec jsou zejména důležité podmínky:

- doba splatnosti úvěru – krátkodobý (překlenovací úvěr, který obce používají na překlenutí časového nesouladu mezi skutečným plněním příjmů a potřebou financovat běžné výdaje), dále střednědobý, nebo také dlouhodobý (tyto úvěry slouží na financování investic a kapitálových výdajů),
- splácení dluhové služby,
- způsob stanovení úrokové sazby – úroková sazba může být fixní (je výhodná, pokud se očekává vzestup úrokových sazeb) nebo variabilní (stanovuje se jako určité procento nad obecnou úrokovou sazbu).

Obec se za přijatý úrok musí většinou zaručit, a to například majetkem, budoucími rozpočtovými příjmy nebo třetí osobou. (Peková, Pilný a Jetmar, 2012, str. 205, Provazníková, 2009, str. 101 - 103)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

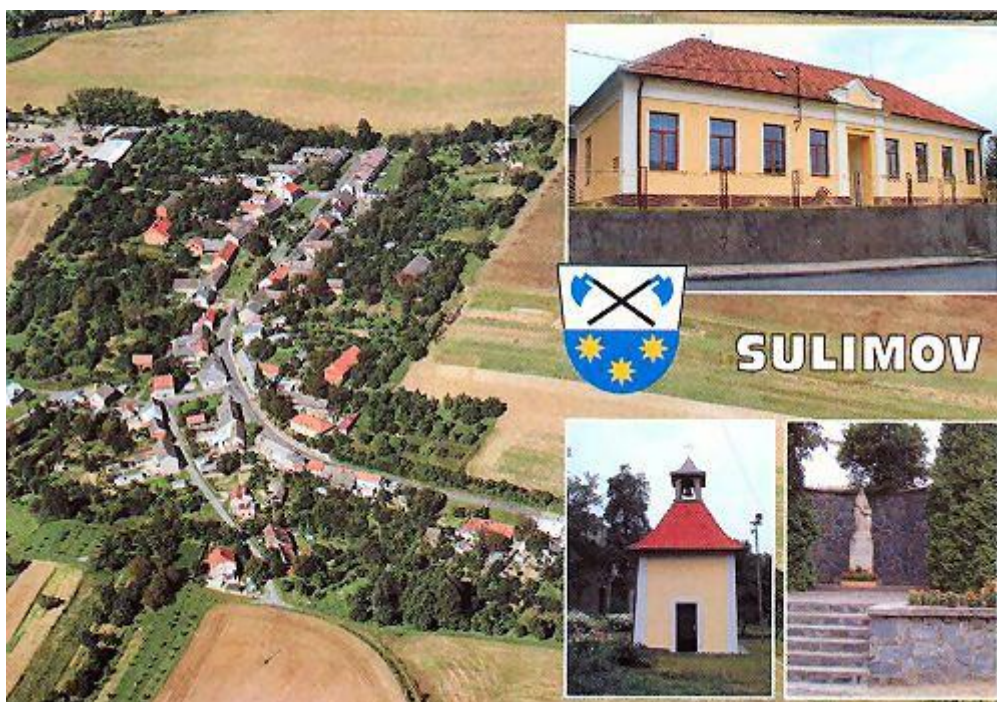
4 INFORMACE O OBCI SULIMOV

Obec Sulimov se nachází ve Zlínském kraji v okrese Kroměříž a patří mezi obce tzv. ulicového typu. Obec je rozpočtovou organizací s obecním úřadem. Není obcí s rozšířenou působností, ani pověřeným obecním úřadem, úřad nevykonává státní správu. (Obec Sulimov, 2014)

4.1 Základní údaje o obci

Jméno obce je patronymické, což znamená odvozené od osobního jména Sulim. Obec byla vždy obcí českou s nářečím moravskoslovenským.

V obci se nachází několik sakrálních staveb, z nichž nejzajímavější je socha sv. Anny, patronky obce, jako další je to zvonice, dva kříže a také pomník padlých hrdinů z první světové války.



Obrázek 2 – Obec Sulimov se znakem obce, kulturním domem, zvonicí a sochou sv. Anny

(Zdroj: Obec Sulimov, 2014)

Její délka je 971 m a první písemná zmínka pochází z roku 1353. Na necelém kilometru zde dochází k převýšení téměř 70 m, horní část obce se nachází v nadmořské výšce 304 m n. m. a dolní část v nadmořské výšce 238 m n. m. Obec se rozléhá na výměře 1,97 km², kde se nachází 61 domů, z čehož je 57 rodinných. Se 170 obyvateli patří obec Sulimov k nejmenším

obcím v okrese. Pětinu obyvatel tvoří lidé důchodového věku, čtvrtinu děti do 15 let a zbytek lidé v produktivním věku. (Obec Sulimov, 2014)

V širokém okolí je obec známá především pálenicí, jejíž historie sahá až do roku 1906.

V obci samotné neexistuje příliš mnoho pracovních příležitostí. Obyvatelé proto dojíždějí za prací do okolí, především do Kroměříže, Kvasic, Otrokovic a Zlína. Využívají k tomu hlavně autobusové dopravy.

V obci se nachází tři spolky a to sbor dobrovolných hasičů, šachový klub a sportovní turistický klub.

Sbor dobrovolných hasičů byl v obci založen 10. května 1936 a to počtem 20 členů činných a 19 přispívajících jako reakce na požáry, kterým padlo za obět' 7 domů. Aktuálně má sbor 63 členů, z toho 24 žen a 39 mužů. (Obec Sulimov, 2014)



Obrázek 3 – Znak SDH Sulimov

(Zdroj: Obec Sulimov, 2014)

Šachový klub vznikl 3. května 2001 jako nezisková organizace po řádné registraci u Ministerstva vnitra. Sportovní turistický klub vznikl v roce 2004 registrací u Ministerstva vnitra s počtem 34 zakládajících členů. V současnosti je hlavní náplní cvičení pro ženy, tradiční výlety na hrad Buchlov a rozhlednu Brdo, dále občasné zájezdy za kulturou či pořádání sportovních klání nebo akcí pro děti a mládež.

V obci se neustále dodržují zvyky a tradice, které udržují nejen všichni obyvatelé, ale hlavně sbor dobrovolných hasičů Sulimov. Mezi nejzajímavější zvyky a tradice patří návštěva tří králů, vodění medvěda, chození s májem, klepačování, mrskačka, malování chodníčků, stavění máje, dětský den, hodky, Mikuláš a vánoční setkání u stromečku.

V obci můžeme nalézt také knihovnu. Obecní knihovna se nachází v prvním patře budovy Obecního úřadu. Činnost knihovny byla obnovena v r. 1997 po šestileté pauze a registruje

34 čtenářů, kteří si mohou vybrat z 1 700 titulů sulimovské knihovny a 100 titulů tzv. výměnného fondu. (Obec Sulimov, 2014)

Obec je součástí farnosti Kvasice a MAS Jižní Haná.

Historie farnosti Kvasice sahá až do 12. století. Dnešní farnost patří do děkanátu Kroměříže v arcidiecézi Olomoucka. Zahrnuje pět dalších obcí, včetně Sulimova. Mezi hlavní činnosti farnosti Kvasice patří nedělní bohoslužby, pravidelné nedělní programy pro děti, výuka náboženství, chrámová schola, koncerty a další podobné akce.

MAS Jižní Haná neboli místní akční skupina byla založena v roce 2012 a je tedy nově vzniklou společností, jejímž úkolem je rozvoj území pomocí využití principu LEADER v novém programovém období v letech 2014 – 2020. Obec Sulimov se k MAS přidala 7. 2 2013.

MAS je založena na principu partnerství a spolupráce veřejného, soukromého a neziskového sektoru na místní úrovni a pro své území zpracovává integrovanou strategii rozvoje. Z nich se následně vybírají ty nejlepší a nejatraktivnější, které jsou potom podpořeny pomocí programu LEADER. (Obec Sulimov, 2014)

5 FINANČNÍ HOSPODAŘENÍ OBCE

Následující kapitola diplomové práce bude věnována finanční analýze hospodaření obce, která bude prováděna za období od roku 2010 do roku 2014. Finanční analýza bude rozdělena na analýzu příjmů a výdajů, nákladů a výnosů a na analýzu finančních ukazatelů, ve kterých bude hospodaření obec Sulimov podrobněji analyzováno.

5.1 Analýza příjmů a výdajů

V analýze příjmů a výdajů bude provedena analýza rozpočtového hospodaření obce Sulimov v období 2010 – 2014. Informace pro analýzu příjmů a výdajů byly získány z interních dokumentů obce a to především ze závěrečných účtů obce.

5.1.1 Analýza příjmů a výdajů za rok 2010

Tabulka 1 – Přehled příjmů a výdajů za rok 2010

	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Závěrečný účet
Příjmy celkem	1 326	1 537	1 537
Daňové příjmy	1 128	1 275	1 275
Nedaňové příjmy	118	122	122
Kapitálové příjmy	-	-	-
Přijaté transfery/dotace	80	139	139
Výdaje celkem	1 193	891	867
Běžné výdaje	1 193	891	867
Kapitálové výdaje	-	-	-
Saldo příjmů a výdajů	133	646	669
Financování	-133	-646	-669

(Zdroj: IDO, 2010, vlastní zpracování)

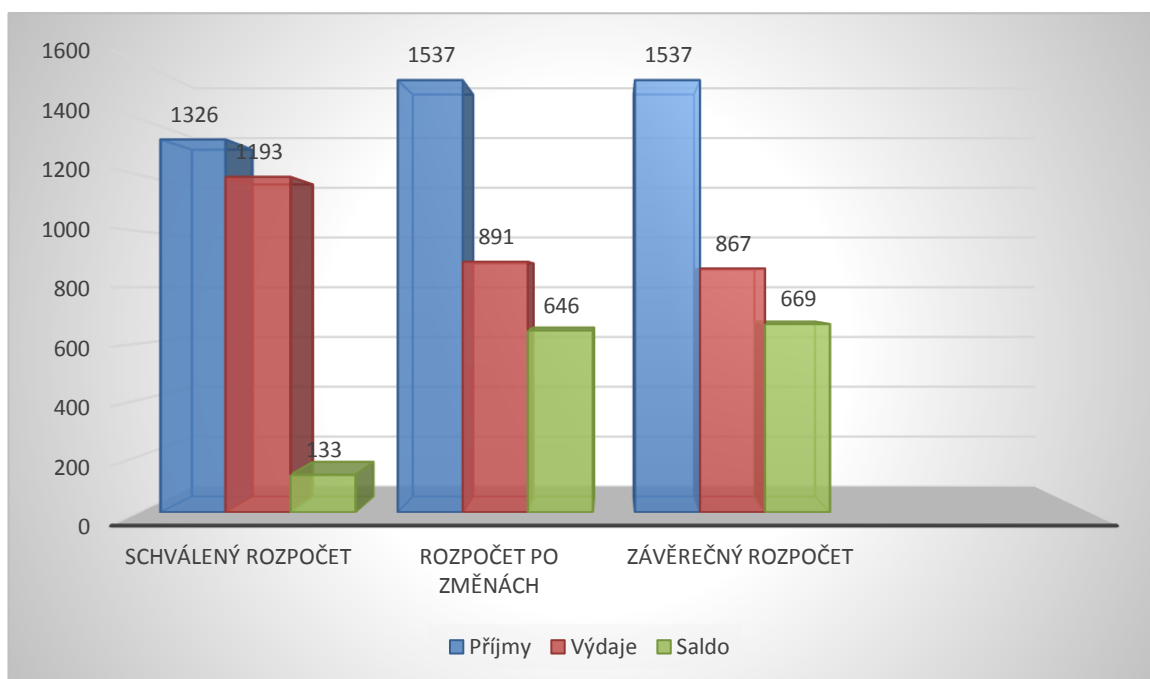
V roce 2010 bylo hospodaření obce přebytkové a to především z důvodu obdržení vyšších dotací než se předpokládalo a snížení výdajů v průběhu roku. Výsledek hospodaření roku

2010 lze považovat za velmi pozitivní, a to proto, že v předcházejícím roce skončilo hospodaření obce se ztrátou 250 000 Kč kvůli profinancování úvěru.

Příjmy se oproti roku 2009 snížily o 17 % a výdaje dokonce o 57 %. Z pohledu výdajů je to určitě velmi pozitivní, oproti příjmům, důležité však je výsledné hospodaření, které je v kladných číslech.

Nedaňové příjmy u analyzované obce se z největší části skládají z příjmů z vlastní činnosti a z odvodu přebytků organizace. Jsou to především příjmy z pronájmu (pozemků, zahrádek, hospody, kulturního domu a jiných nemovitostí), z poskytnutí služeb, výrobků a příjmy z úroků a prodeje nekapitálového majetku. Tyto příjmy jsou ve všech sledovaných letech téměř stejné a nedochází k žádným výrazným změnám.

Největší část běžných výdajů obce jsou vynakládány na neinvestiční nákupy a s nimi související výdaje na nákup materiálu a služeb, poplatky za energie, věcné nákupy a podobně. V analyzovaném roce byly nejvyšší výdaje za poštovní služby, poplatky peněžním ústavům a služby telekomunikacím. Druhou nejvyšší výdajovou položku tvoří výdaje na pracovníky obecního úřadu, kterých je průměrně kolem 10.



Obrázek 4 – Přehled příjmů a výdajů za rok 2010

(Zdroj: IDO, 2010, vlastní zpracování)

5.1.2 Analýza příjmů a výdajů za rok 2011

Tabulka 2 – Přehled příjmů a výdajů za rok 2011

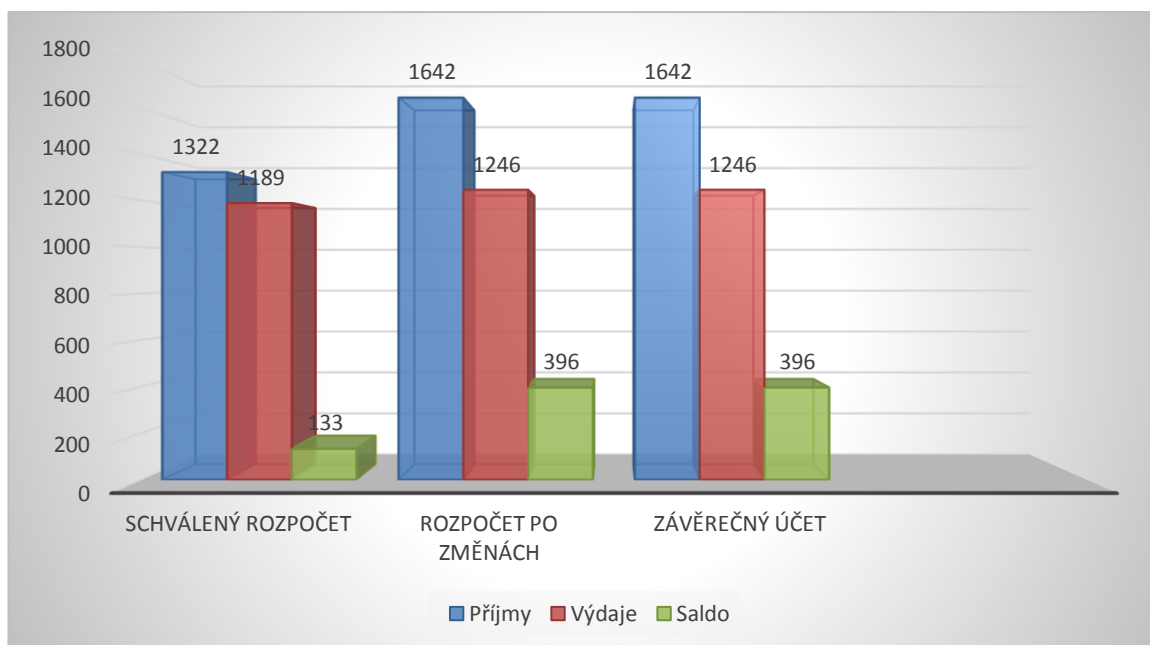
	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Závěrečný účet
Příjmy celkem	1 322	1 642	1 642
Daňové příjmy	1 147	1 282	1 282
Nedaňové příjmy	115	134	134
Kapitálové příjmy	-	-	-
Přijaté transfery/dotace	60	226	226
Výdaje celkem	1 189	1 246	1 246
Běžné výdaje	1 189	1 008	1 010
Kapitálové výdaje	-	239	239
Saldo příjmů a výdajů	133	396	396
Financování	-133	-396	-396

(Zdroj: IDO, 2011, vlastní zpracování)

Jak můžeme vidět, rok 2011 je opět přebytkový, i když ne tolik, jako rok předcházející. Je to způsobeno především tím, že příjmy zůstaly oproti předcházejícímu roku téměř stejné, kdežto výdaje se zvýšily o 66 %, což značí velmi negativní trend. Zvýšení výdajů bylo způsobeno neočekávaným zvýšením kapitálových výdajů, a to na nákup hasičské stříkačky za 239 000 Kč, na tuto investici však obec získala také investiční krajskou dotaci, která vysvětluje nárůst transferů během roku.

Na nárůst výdajů mají také vliv stále pokračující výdaje na poštovní služby, které jsou uvedeny již u předchozího roku.

I přes nárůst výdajů však příjmy stačily na jejich pokrytí a ještě na vytvoření zisku, takže i tento rok se dá z hlediska hospodaření považovat za pozitivní.



Obrázek 5 – Přehled příjmů a výdajů za rok 2011

(Zdroj: IDO, 2011, vlastní zpracování)

5.1.3 Analýza příjmů a výdajů za rok 2012

Tabulka 3 – Přehled příjmů a výdajů za rok 2012

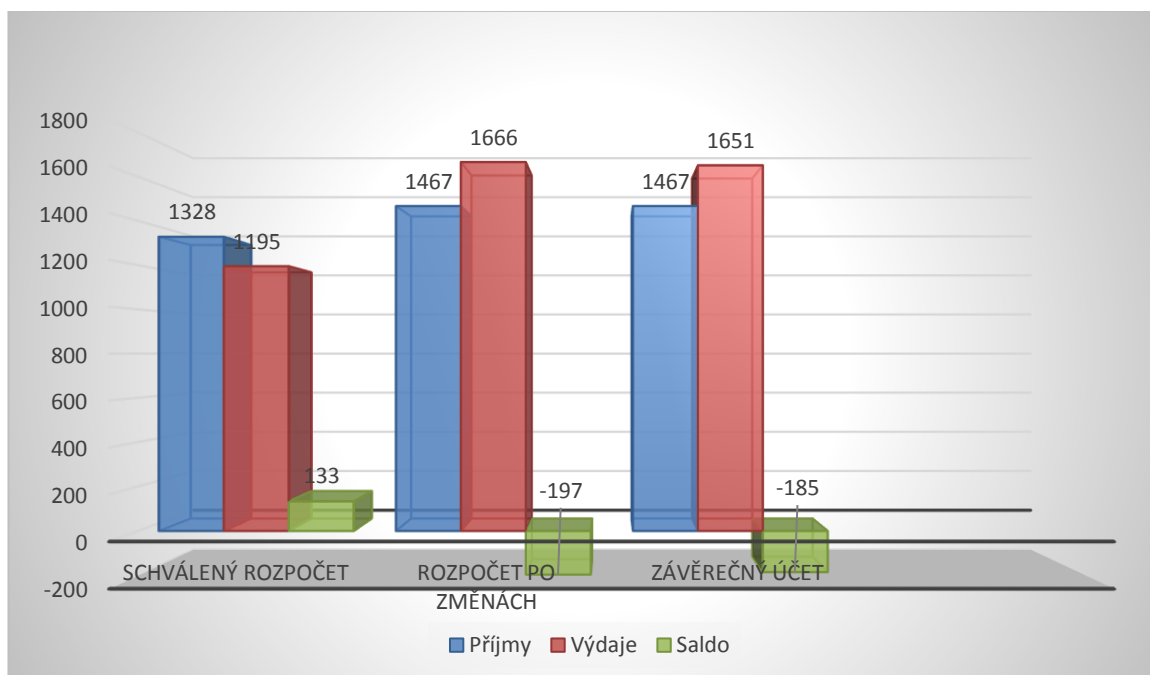
	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Závěrečný účet
Příjmy celkem	1 328	1 467	1 467
Daňové příjmy	1 148	1 258	1 258
Nedaňové příjmy	121	125	125
Kapitálové příjmy	-	-	-
Přijaté transfery/dotace	60	83	83
Výdaje celkem	1 195	1 666	1 651
Běžné výdaje	1 195	1 664	1 651
Kapitálové výdaje	-	-	-
Saldo příjmů a výdajů	133	-197	-185
Financování	-133	197	185

(Zdroj: IDO, 2012, vlastní zpracování)

Na rozdíl od hospodaření předcházejících let je v roce 2012 výsledek hospodaření záporný, a to především z důvodu nárůstu běžných výdajů o dalších 25 %, na což už příjmy obce nestačily a rozpočet se tak dostal do záporných čísel.

Zvýšení běžných výdajů bylo způsobeno výdaji na opravy a udržování, konkrétně financováním výstavby nové kanalizace a financováním výstavby nového mostu. Na část těchto výdajů obdržela obec dotaci od Krajského úřadu ve Zlíně, zbylé výdaje však musela uhradit sama. Tyto výdaje byly částečně hrazeny návratným úvěrem od Krajského úřadu ve Zlíně, který však byl uhrazen ještě do konce roku.

I přesto, že se obec dostala do záporných čísel, tak je naopak pozitivní, že si na financování svých potřeb nemusela brát úvěr a na běžném účtu má neustále dostatek volných finančních prostředků.



Obrázek 6 – Přehled příjmů a výdajů za rok 2012

(Zdroj: IDO, 2012, vlastní zpracování)

5.1.4 Analýza příjmů a výdajů za rok 2013

Tabulka 4 – Přehled příjmů a výdajů za rok 2013

	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Závěrečný účet
Příjmy celkem	1581	1958	1958
Daňové příjmy	1 407	1 494	1 494
Nedaňové příjmy	120	149	149
Kapitálové příjmy	0	67	67
Přijaté transfery/dotace	54	248	248
Výdaje celkem	1081	1593	1578
Běžné výdaje	991	1479	1464
Kapitálové výdaje	90	114	114
Saldo příjmů a výdajů	500	365	380
Financování	-500	-365	-380

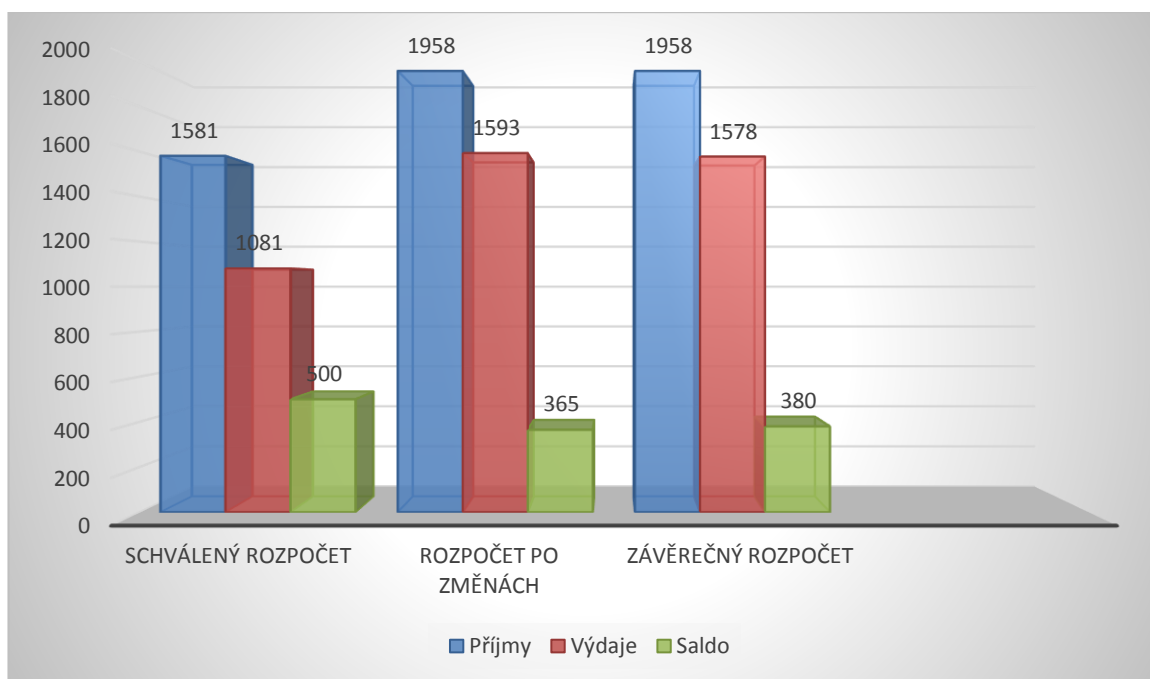
(Zdroj: IDO, 2013, vlastní zpracování)

Po ztrátovém roce 2012 se obec v roce 2013 dostala opět do kladných čísel, což je pro obec velmi pozitivní.

I přesto, že výdaje zůstaly téměř stejné jako v předchozím roce, se obci podařilo zajistit kladný výsledek hospodaření a to především z důvodu nárůstu příjmů téměř o 34 %. Důvodem pro velký nárůst příjmů mezi schváleným rozpočtem a závěrečným účtem je jistá opatrnost zastupitelstva při plánování příjmů a výdajů a také přijaté dotace od kraje na nákup dlouhodobého majetku.

Největší podíl na zvýšení příjmů oproti předcházejícímu období mají daňové příjmy, především kvůli změně zákona, který stanovil zvýšení procenta daně na obyvatele, čímž došlo k navýšení rozpočtu. Na základě nového rozpočtového určení daně, tak obec získala do rozpočtu částku 650 000 Kč z daně z přidané hodnoty, která výrazně pomohla ke kladnému hospodaření obce.

Jak můžeme vidět, tak poprvé se u analyzované obce objevují také kapitálové výdaje, které byly použity pro hasičské sdružení na pořízení dlouhodobého majetku a to konkrétně na další hasičskou stříkačku pro zásahové účely ve výši 97 000 Kč a také na opravu osvětlení hřbitova, který obec spravuje společně s dalšími dvěma obcemi ve výši 17 000 Kč. S kapitálovými výdaji souvisí také kapitálové příjmy, které se v analyzovaném roce objevily také poprvé a byly způsobeny obdržením 67 000 Kč od hasičského sdružení jako příspěvek na nákup stříkačky.



Obrázek 7 – Přehled příjmů a výdajů za rok 2013
(Zdroj: IDO, 2013, vlastní zpracování)

5.1.5 Analýza příjmů a výdajů za rok 2014

Tabulka 5 – Přehled příjmů a výdajů za rok 2014

	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Závěrečný účet
Příjmy celkem	1 584	2 229	2 229
Daňové příjmy	1 410	1 529	1 529
Nedaňové příjmy	120	134	134
Kapitálové příjmy	-	-	-

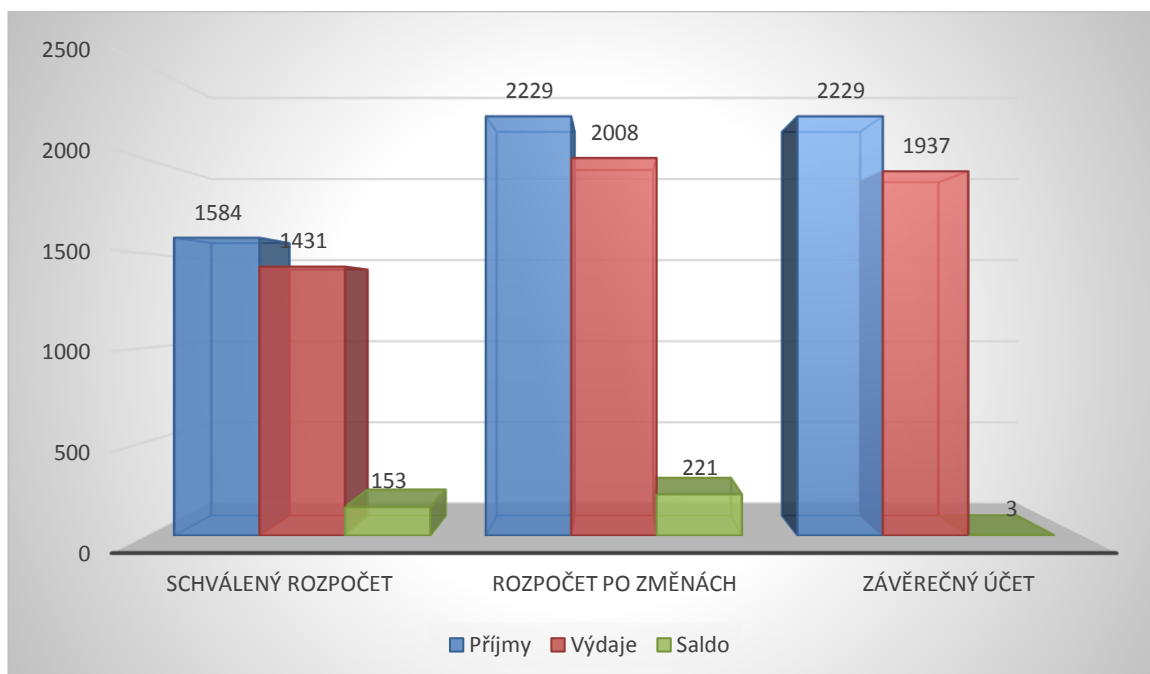
Přijaté transfery/dotace	54	566	566
Výdaje celkem	1 431	2 008	1 937
Běžné výdaje	1 311	1 738	1 667
Kapitálové výdaje	120	270	270
Saldo příjmů a výdajů	153	221	292
Financování	-153	-221	-292

(Zdroj: IDO, 2014, vlastní zpracování)

Velký nárůst transferů v analyzovaném roce je způsoben obdržením krajské dotace na nákup nového hasičského automobilu a obdržením dotace od Ministerstva ŽP na rekonstrukci kulturního domu.

S pořízením nového zásahového vozidla pro SDH Sulimov souvisí také nárůst položek výdajů obce, která na nákup vozidla musela z části přispět také vlastními prostředky.

Pozitivní v roce 2014 jsou však příjmy obce, které stačily na zvýšené výdaje a navíc vytvořily i dostatečně velký přebytek.



Obrázek 8 – Příjmy a výdaje za rok 2014

(Zdroj: IDO, 2014, vlastní zpracování)

5.2 Analýza nákladů a výnosů

Tabulka 6 – Analýza výnosů a nákladů za období 2010 - 2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Náklady celkem	859	972	1 816	1 581	1 826
Náklady z činnosti	711	828	1 635	1 509	1 780
Finanční náklady	48	40	27	19	12
Náklady na transfery	100	103	154	53	34
Daň z příjmů	0	0	0	0	0
Výnosy celkem	1 515	1 468	1 510	1 922	2 260
Výnosy z činnosti	163	160	157	159	178
Finanční výnosy	4	5	6	2	1
Výnosy z transferů	116	60	127	301	608
Výnosy ze sdílených daní a poplatků	1 232	1 242	1 220	1 460	1 473
Výsledek hospodaření	0	0	0	0	0
VH před zdaněním	655	496	-306	341	433
VH běžného účetního období	655	496	-306	341	433

(Zdroj: IDO, 2010 - 2014, vlastní zpracování)

Jak můžeme z výše uvedené tabulky vidět, tak náklady se meziročně neustále zvyšují, a to především z důvodu vyšších požadavků na nákupy. Největší položky nákladů tvoří náklady z činnosti, které tvoří hlavně náklady na energie a mzdové náklady na pracovníky obecního úřadu. Mezi lety 2011 a 2012 se tyto náklady zvyšují kvůli investici do obecních oprav, konkrétně na opravu kanalizace a mostu.

Jak můžeme vidět, tak finanční náklady se meziročně snižují a to kvůli splácení úvěru, z čehož vyplývá, že úroky z úvěru jsou neustále klesající.

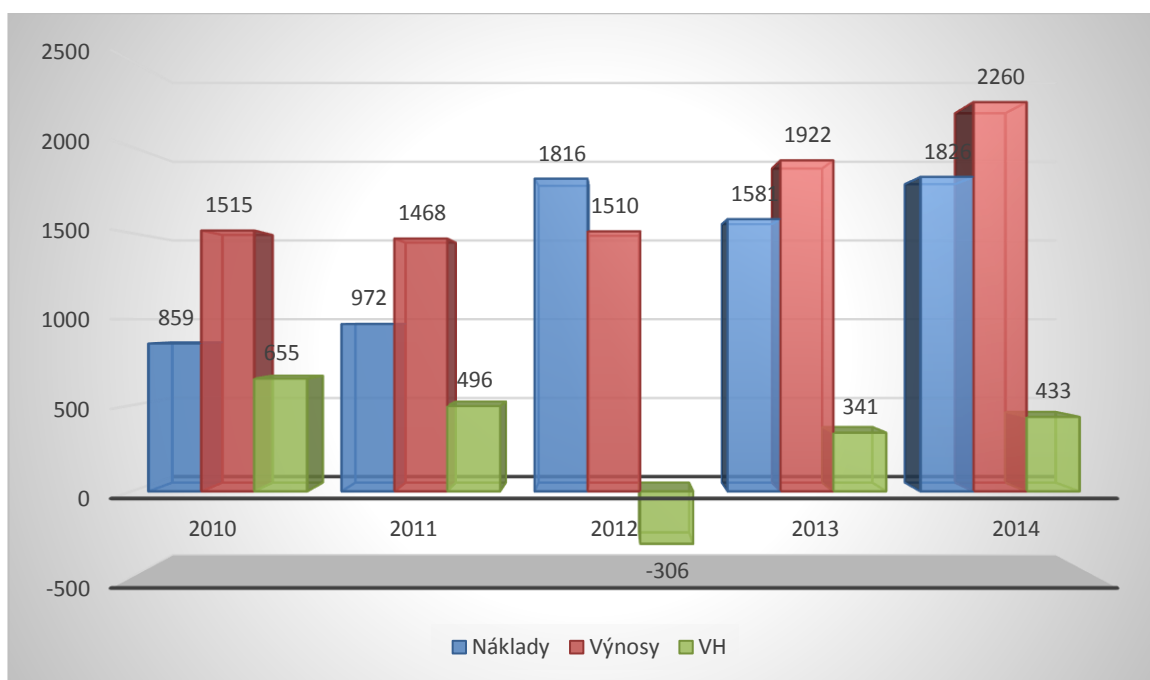
U nákladů na transfery dochází v prvních třech letech k růstu, což odpovídá dotacím, které obec obdržela na investice do dlouhodobého majetku. V následujících dvou analyzovaných letech však tyto náklady klesají. Naopak je tomu však u výnosů z transferů, které krom

poklesu v druhém roce neustále rostou, což odpovídá růstu dotací, které byly obci poskytnuty.

Z výše uvedené tabulky můžeme vidět, že stejně jako náklady, tak i výnosy, krom druhého roku, meziročně rostou. U výnosů dochází k takovému nárůstu především z důvodu zvýšení výnosů z daní a poplatků, konkrétně daní z příjmů fyzických a právnických osob díky změně rozpočtového určení daní.

Výnosy z činností obsahují výnosy z pronájmu pozemků, nemovitostí, zahrádek, hospody a kulturního domu.

I přes neustálý růst nákladů je velmi pozitivní, že růst výnosů stačil téměř ve všech sledovaných letech nejen na úhradu nákladů, ale i na vytvoření zisku a tak výsledek hospodaření obce je krom ztrátového roku 2012 ve všech ostatních sledovaných letech kladný, což svědčí o velmi dobrém hospodaření obce.



Obrázek 9 – Přehled nákladů a výnosů v letech 2010 – 2014

(Zdroj: IDO, 2010 - 2014, vlastní zpracování)

5.3 Ukazatele finanční analýzy

V následující kapitole budou analyzovány jednotlivé ukazatele finanční analýzy za roky 2010 až 2014. Podklady pro analýzu finančních ukazatelů byly získány z interních dokumentů obce, zejména ze závěrečných účtů obce.

5.3.1 Ukazatele rentability

Ukazatele rentability slouží k analýze výkonnosti subjektu. Poměrují zisk, který zobrazuje požadovaný výstup, se vstupní veličinou a tím zjišťují míru zhodnocení.

- **Rentabilita VK**

Tabulka 7 – Přehled výsledků rentability vlastního kapitálu v období 2010 – 2014

(v %)

	2010	2011	2012	2013	2014
Rentabilita	5,58	4,816	-3,079	3,314	4,06
Zisk	655	496	-306	341	433
VK	11 739	10 298	9 937	10 289	10 661

(Zdroj: IDO, 2010 - 2014, vlastní zpracování)

Rentabilitu jsem do finanční analýzy obce zahrнула pouze okrajově a to z toho důvodu, že obec nehospodářší na principu ziskovosti, ale její výsledek hospodaření by se měl pohybovat kolem čísla 0.

U analyzované obce můžeme vidět hodnoty rentability v rozmezí 3 – 5 %, což znamená, že ve všech analyzovaných letech krom roku 2012 dokázala obec kromě financování vlastního provozu vytvořit i zisk.

- **Rentabilita aktiv**

Tabulka 8 – Přehled rentability aktiv v letech 2010 – 2014 (v %)

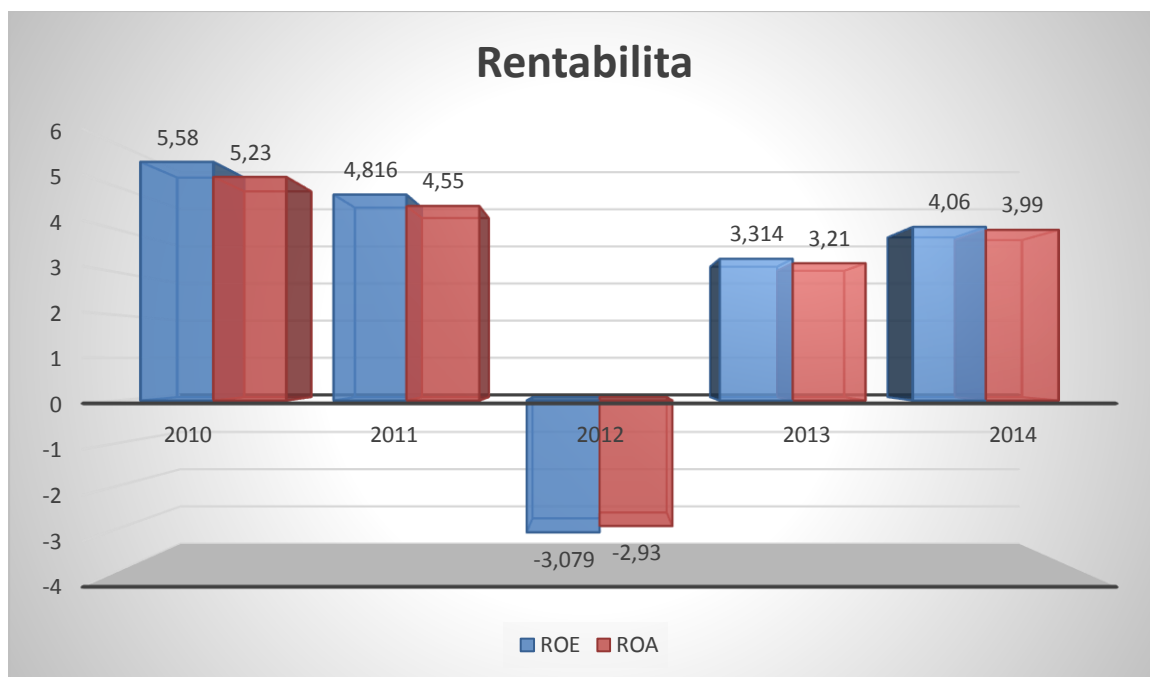
	2010	2011	2012	2013	2014
Rentabilita	5,23	4,55	-2,93	3,21	3,99
Zisk	655	496	-306	341	433
Celková aktiva	12 527	10 906	10 426	10 618	10 864

(Zdroj: IDO, 2010 - 2014, vlastní zpracování)

Ukazatel rentability aktiv vypovídá o celkovém využití vloženého kapitálu, bez ohledu na rozdělení na vlastní a cizí.

Doporučený vztah mezi rentabilitou vlastního kapitálu a rentabilitou aktiv je ten, když rentabilita vlastního kapitálu vychází vyšší než rentabilita aktiv.

Jak můžeme z výše uvedené tabulky vidět, tak toto pravidlo je dodrženo ve všech sledovaných letech, z čehož vyplývá správné využití kapitálu obce.



Obrázek 10 – Přehled rentability v období 2010 – 2014

(Zdroj: IDO, 2010 - 2014, vlastní zpracování)

- **Nákladová rentabilita**

Tabulka 9 – Přehled výsledků nákladové rentability v letech 2010 – 2014 (v %)

	2010	2011	2012	2013	2014
Nákladová rentabilita	92,124	59,903	-18,716	22,598	24,356
Hospodářský výsledek	655	496	-306	341	433
Náklady na činnost	711	828	1 635	1 509	1 780

(Zdroj: IDO, 2010 - 2014, vlastní zpracování)

Nákladová rentabilita je ukazatel efektivity, což znamená, že poměruje užitný efekt v podobě zisku. Cílem nákladové rentability je její maximalizace. V případě, že by byl výsledek nákladové rentability záporný, je nutné přijmout taková opatření, která by vedla ke zvrácení situace.

Nákladová rentabilita analyzované obce vychází ve všech sledovaných letech kromě roku 2012 v kladných hodnotách, což znamená, že hospodaření obce lze považovat za efektivní.

Negativně však lze hodnotit to, že ve všech sledovaných letech hodnota ukazatele rychle klesá, což značí nižší účinnost vynaložených nákladů. Tuto skutečnost nám navíc potvrzuje i to, že se náklady v jednotlivých letech meziročně zvyšují, čímž klesá výsledek hospodaření.

Tato klesající tendence je však porušena v posledním sledovaném roce, kdy i přesto, že náklady meziročně opět vzrostly, se zvýšil hospodářský výsledek, takže ukazatel nákladové rentability nepatrně vzrostl, což potvrzuje, že obec začala využívat náklady účinněji než v předchozích letech, což značí velmi pozitivní trend.

5.3.2 Ukazatele financování

Ukazatele financování slouží pro identifikaci, v jaké míře se na financování podílejí jiné subjekty a pro identifikaci rizika, jemuž je při dané struktuře vlastních a cizích zdrojů obec vystavena.

- **Ukazatel dluhové služby**

Tabulka 10 – Přehled výsledků ukazatele dluhové služby za období 2010 - 2014

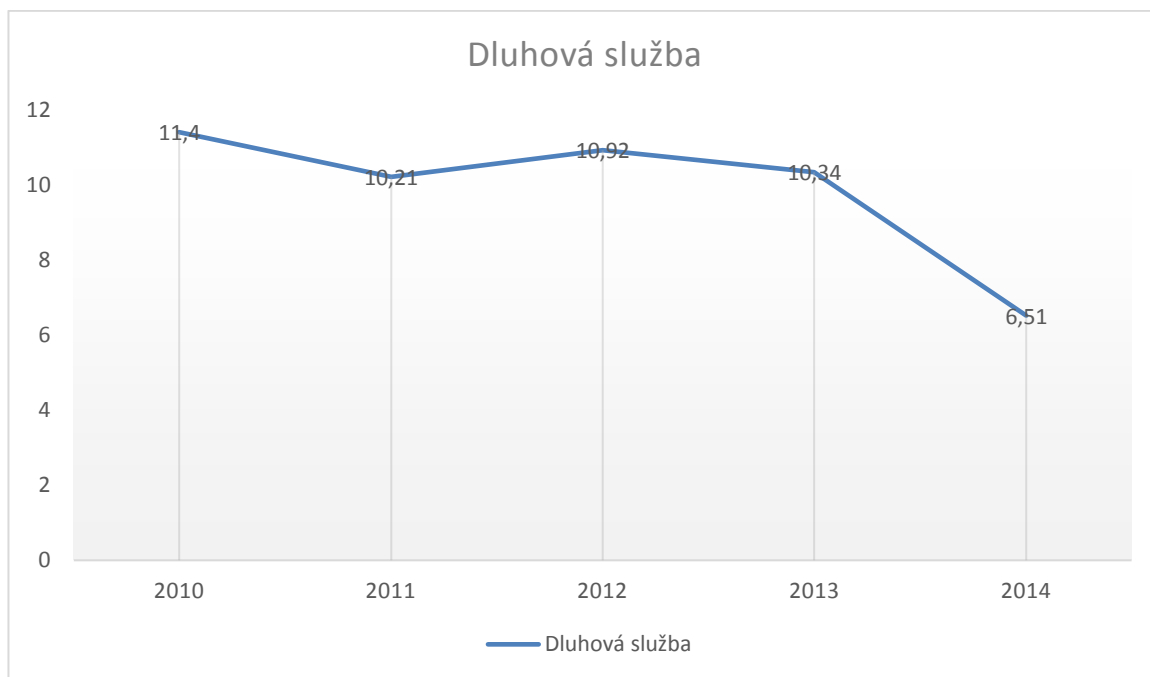
	2010	2011	2012	2013	2014
Dluhová služba	11,39	10,23	10,91	10,68	6,51
DZ – dluhová základna	1 536	1 642	1 466	1 891	2 229
Daňové příjmy po konsolidaci	1 275	1 282	1 258	1 494	1 529
Nedaňové příjmy po konsolidaci	122	134	125	149	134
Přijaté dotace	139	226	83	248	566
DS – dluhová služba	175	168	160	202	145
Úroky	42	34	27	19	12
Splátky jistiny a dluh.	133	133	133	183	133
Splátky leasingu	0	0	0	0	0

(Zdroj: IDO, 2010 - 2014, vlastní zpracování)

Dluhová služba je ukazatelem zadluženosti obce, který představuje souhrn veškerých splátek úvěrů a půjček a také úroků, které musí obec splatit, dělený příjmy obce. Doporučená hodnota ukazatele dluhové služby by měla být nižší než 30 %. Tato výše je pouze informativní, při jejím dosažení by obec měla učinit taková opatření, aby se situace již

neopakovala, protože to značí, že obec má příliš velkou zadluženost a není schopná své dluhy ze svých příjmů splácet.

Jak můžeme z uvedené tabulky vidět, tak toto kritérium obec splňuje ve všech sledovaných letech, což svědčí o tom, že je obec schopná splácet své půjčky a úvěry ze svých příjmů.



Obrázek 11 – Přehled dluhové služby v letech 2010 – 2014

(Zdroj: IDO, 2010 - 2014, vlastní zpracování)

- **Míra oddlužování**

Tabulka 11 – Přehled míry oddlužování v období 2010 - 2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Míra oddlužování	0,98	0,93	-0,36	1,90	4,56
VH	655	496	-306	341	433
Odpisy	0	0	163	167	174
Cizí zdroje úročené	667	533	400	267	133

(Zdroj: IDO, 2010 - 2014, vlastní zpracování)

Míra oddlužování představuje schopnost obce vytvářet prostředky na splácení dluhu, tedy schopnost splácet úročený cizí kapitál. V prvních letech vykazuje analyzovaná obec uspokojivé hodnoty, obec je schopná úvěr splatit okolo jednoho roku. Od roku 2012, kdy je míra oddlužování záporná a v následujících letech podstatně vyšší než 1, to pro obec

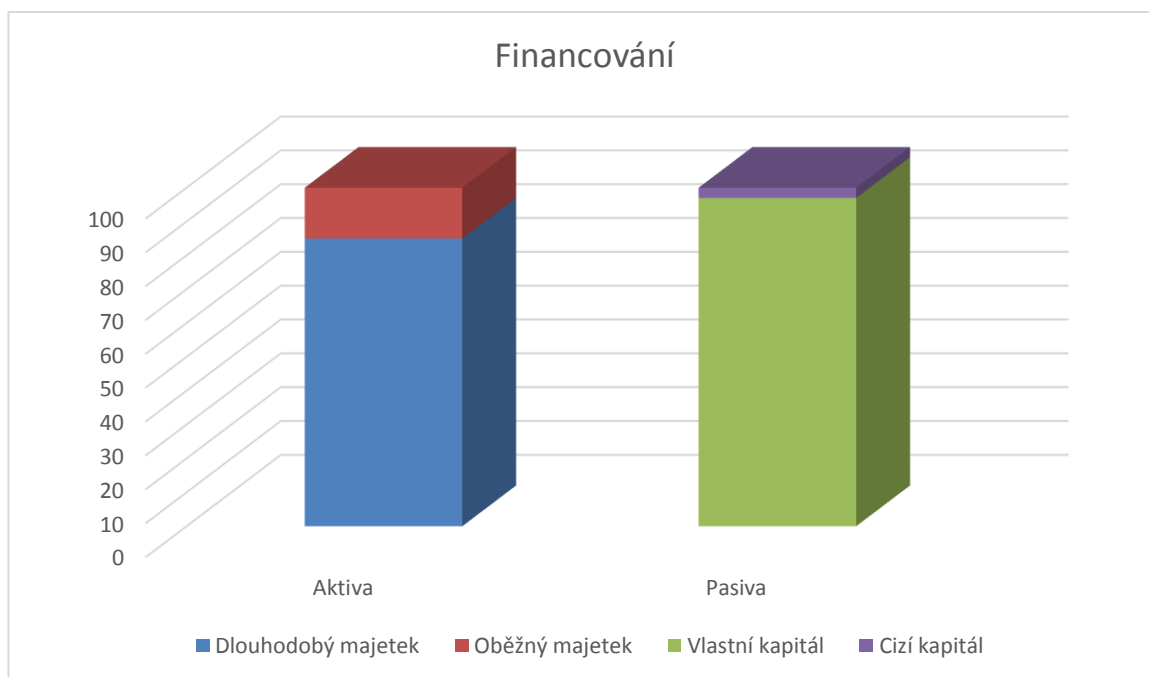
znamená, že úvěr by splatila za dobu delší než 1 rok. Tato skutečnost je způsobena především tím, že od roku 2012 obec začala účtovat o odpisech, které se ještě meziročně zvyšují, a zvyšuje se také výsledek hospodaření a snižuje se stav úvěru.

- **Zlaté pravidlo financování**

Ukazatel je naplněn tehdy, je-li dlouhodobý majetek krytý dlouhodobým kapitálem (vlastní zdroje + dlouhodobé cizí zdroje).

V případě, že je dlouhodobým kapitálem místo dlouhodobého krytý oběžný majetek, hovoříme o překapitalizování a v případě, kdy je dlouhodobý majetek místo dlouhodobým kapitálem krytý krátkodobými zdroji, hovoříme o podkapitalizování.

U analyzované obce můžeme ve všech sledovaných letech vidět, že na financování dlouhodobého majetku využívá dlouhodobý kapitál, což znamená, že obec splňuje zlaté pravidlo financování.



Obrázek 12 – Přehled financování obce

(Zdroj: IDO, vlastní zpracování)

- **Provozní přebytek**

Tabulka 12 – Přehled výsledků provozního přebytku v letech 2010 - 2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Provozní přebytek	531	409	-268	179	-4
Běžné příjmy	1 398	1 416	1 383	1 643	1 663
Běžné výdaje	867	1 007	1 651	1 464	1 667

(Zdroj: IDO, 2010 - 2014, vlastní zpracování)

Ukazatel provozního přebytku nám říká, zda je obec ze svých běžných příjmů schopná uhradit své běžné výdaje.

Jak můžeme z tabulky vidět, obec je schopná hradit své běžné výdaje ve všech letech, krom roku 2012 a 2014, kdy byly její výdaje vyšší než příjmy. Důvody, proč zaznamenala obec v těchto letech rozpočtový deficit, byly detailněji popsány u analýzy příjmů a výdajů.

5.3.3 Ukazatel autarkie

Tabulka 13 – Přehled výsledků ukazatele autarkie v letech 2010 – 2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Autarkie	1,84	1,62	0,83	1,06	0,92
Výnosy z hlavní činnosti	1399	1407	1383	1621	1 652
Náklady na hlavní činnost	759	868	1662	1528	1 792

(Zdroj: IDO, 2010 - 2014, vlastní zpracování)

Ukazatel autarkie udává míru soběstačnosti obce, tedy jak je schopná ze svých výnosů hradit své náklady. Jako pozitivní lze hospodaření obce hodnotit tehdy, je-li ukazatel roven číslu 1. V případě, kdy je hodnota ukazatele menší než 1, obec není schopná ze svých výnosů hradit své náklady a je potřeba provést důkladnou analýzu příčin. V případě hodnoty vyšší než 1 je důležité identifikovat, čím je tato situace způsobena.

Výnosy z hlavní činnosti a náklady na hlavní činnost jsem zjistila tak, že jsem sečetla všechny hodnoty účtové skupiny 6 kromě výnosů z transferů, které se netýkají hlavní činnosti a obdobně jsem postupovala také u nákladů, tedy u účtové skupiny 5.

U analyzované obce můžeme vidět, že ve třech z pěti analyzovaných let dokázala překonat hodnotu 1 a ve zbylých dvou letech, kdy tuto hodnotu sice nepřekonal, se jí ale dokázala velmi přiblížit. V prvních dvou analyzovaných letech však obec překonala hodnotu 1 výrazně, což také není příliš dobré, protože obec by neměla být výrazně zisková a hodnota jejího hospodářského výsledku by se měla blížit číslu 0. Jako nejlepší můžeme tedy označit rok 2013, kdy se ukazatel pohyboval těsně u čísla 1. Souhrnně by se však dalo říci, že obec je soběstačná, což značí schopnost ze svých výnosů hradit své náklady.

5.3.4 Ukazatele likvidity

Ukazatele likvidity neboli platební schopnosti, zkoumají schopnost obce hradit své krátkodobé závazky.

- **Ukazatel běžné likvidity**

Tabulka 14 – Přehled výsledků ukazatele běžné likvidity v období 2010 - 2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Běžná likvidita	9,92	19,28	12,65	21,98	21,99
Oběžná aktiva	1 201	1 444	1 127	1 389	1 539
Krátkodobé závazky	121	75	89	63	70
Krátkodobé bankovní úvěry	0	0	0	0	0

(Zdroj: IDO, 2010 - 2014, vlastní zpracování)

Běžná likvidita vyjadřuje schopnost obce dostát svým krátkodobým závazkům. Pokud však hodnota ukazatele vyjde menší jak 1, považuje se situace obce za kritickou a obec je sledována MF ČR.

Jak můžeme z výše uvedené tabulky vidět, tak u obce k takové situaci nedošlo ani v jednom ze sledovaných let. Situace je spíše opačná, hodnota běžné likvidity vychází poměrně vysoká, což značí, že obec nemá žádný problém s tím, aby dostála všem svým závazkům. Na druhou stranu, taková výše běžné likvidity značí, že obec má příliš volných peněžních prostředků, které by mohla využít lépe, například jejich investováním.

- **Ukazatel pohotové likvidity**

Tabulka 15 – Ukazatel pohotové likvidity v letech 2010 - 2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Pohotová likvidita	9,93	19,24	12,66	22,06	21,99
Krátkodobý finanční majetek	1 126	1389	1071	1318	1476
Krátkodobé pohledávky	75	54	56	72	63
Krátkodobé cizí zdroje	121	75	89	63	70

(Zdroj: IDO, 2010 - 2014, vlastní zpracování)

Hodnota pohotové likvidity by se měla pohybovat okolo 1, což prezentuje vyrovnanost mezi krátkodobými pohledávkami a krátkodobými závazky. V případě hodnoty nižší než 1 hrozí obci nebezpečí nesolventnosti. V případě hodnoty vyšší než 1 pak neefektivní vázání prostředků v penězích a pohledávkách obce, které se nijak nezhodnocují.

Jak můžeme z výše uvedené tabulky vidět, tak stejně jako hodnoty běžné likvidity, tak i hodnoty pohotové likvidity dosahují vysokých výsledků, což svědčí o tom, že volné finanční prostředka obce jsou neefektivně uložena na účtu a nijak se nezhodnocují.

- **Ukazatel okamžité likvidity**

Tabulka 16 – Okamžitá likvidita v období 2010 - 2014

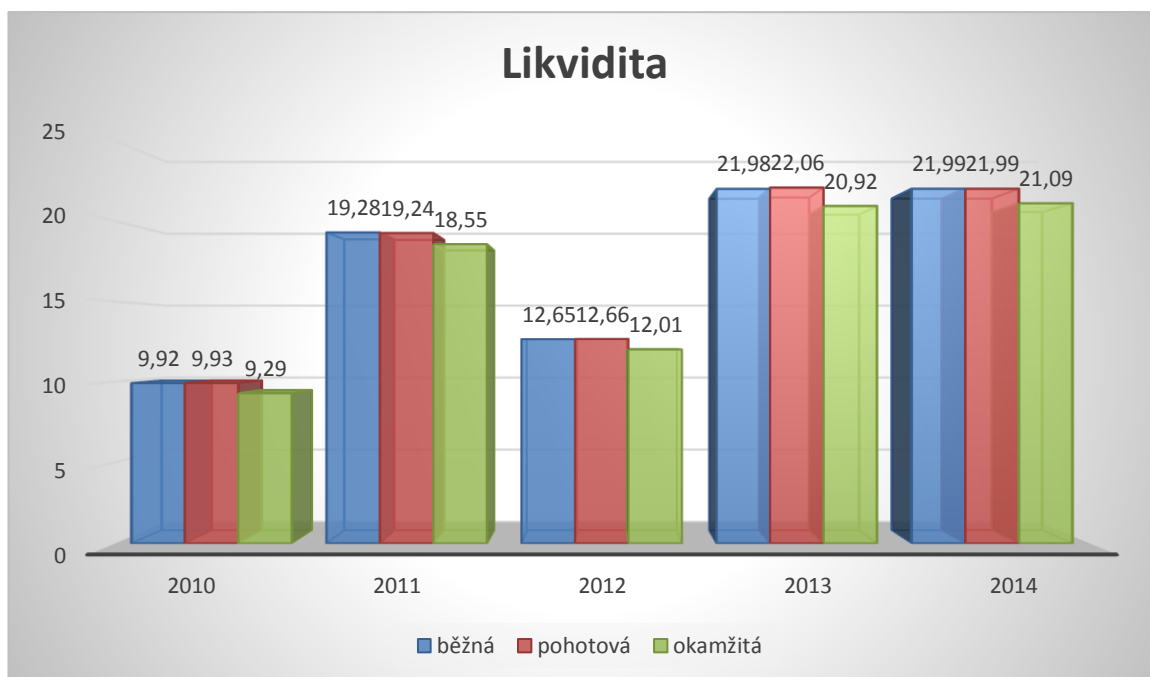
	2010	2011	2012	2013	2014
Okamžitá likvidita	9,29	18,55	12,01	20,92	21,09
Krátkodobý finanční majetek	1 126	1 389	1 071	1 318	1 476
Krátkodobé závazky	121	75	89	63	70
Krátkodobé bankovní úvěry	0	0	0	0	0

(Zdroj: IDO, 2010 - 2014, vlastní zpracování)

U soukromého sektoru se doporučuje hodnota okamžité likvidity okolo hladiny 0,2. V případě municipální firmy bývá tato hodnota zpravidla vyšší zejména koncem roku, což svědčí o potřebě řízení volných finančních prostředků.

Jak tedy můžeme vidět u analyzované obce, ve všech sledovaných letech vychází hodnoty okamžité likvidity několikanásobně vyšší než je doporučovaná hodnota.

Co se týká likvidity, je zřejmé, že analyzovaná obec nemá sebemenší problém s úhradou svých krátkodobých závazků a je vysoce likvidní a to především díky vysokým hodnotám krátkodobého finančního majetku, což můžeme považovat za velmi pozitivní. Zároveň je však tuto hodnotu brát také jako negativní z hlediska utápění volných peněžních zdrojů, které by mohly být investovány a mohly by tak obci přinášet další zisky.



Obrázek 13 – Přehled likvidity v letech 2010 – 2014

(Zdroj: IDO, 2010 - 2014, vlastní zpracování)

5.3.5 Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti identifikují míru, v jaké se na financování obce podílejí externí subjekty a tím umožňují posoudit výši rizika, kterému je obec při takové struktuře financování vystavena.

- **Zadluženost celkem**

Tabulka 17 – Přehled zadluženosti obce v letech 2010 – 2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Zadluženost celkem	667	533	400	267	133
Úvěry a komunální dluhopisy	667	533	400	267	133
Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy	0	0	0	0	0

(Zdroj: IDO, 2010 - 2014, vlastní zpracování)

- **Koeficient samofinancování**

Tabulka 18 – Přehled výsledků koeficientu samofinancování v letech 2010 – 2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Koeficient samofinancování	0,937	0,944	0,953	0,969	0,981
VK	11 739	10 298	9 937	10 289	10 661
Celková pasiva	12 527	10 906	10 426	10 618	10 864

(Zdroj: IDO, 2010 - 2014, vlastní zpracování)

Koeficient samofinancování vyjadřuje, v jaké míře se vlastní kapitál podílí na financování celkových aktiv obce.

Obecně věřitelé požadují co nejvyšší hodnotu koeficientu, protože ta pak znamená nižší celkovou zadluženost a nižší riziko nesplacení půjček.

Koeficient může dosáhnout maximálně hodnoty 1, což pak znamená, že obec k financování svých aktiv používá výhradně vlastní kapitál a zadluženost obce je v takovém případě nulová.

Jak můžeme z výše uvedené tabulky vidět, tak koeficient ve všech sledovaných letech téměř dosahuje právě maximální hodnoty, tedy čísla 1, což znamená, že obec téměř vůbec nevyužívá cizí zdroje financování, ale výhradně vlastní zdroje k financování svých aktiv a pro věřitele tedy existuje minimální riziko nesplacení úvěru, protože zadluženost obce je minimální.

- **Míra finanční samostatnosti**

Tabulka 19 – Míra finanční samostatnosti v letech 2010 - 2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Finanční samostatnost	14,90	16,938	20,321	31,179	52,517
VK	11 739	10 298	9 937	10 289	10 661
Cizí zdroje	788	608	489	330	203

(zdroj: IDO, 2010 - 2014, vlastní zpracování)

Ukazatel finanční samostatnosti vypovídá u obce o tom, kolik jednotek vlastního kapitálu kryje jednu jednotku kapitálu cizího.

Čím je hodnota ukazatele finanční samostatnosti vyšší, tím je obec finančně nezávislejší a stabilnější, protože většinu svých aktiv pokrývá výhradně vlastními zdroji financování a nespolečá se tak na cizí zdroje.

Analyzovanou obec lze na základě tabulky považovat za velmi stabilní, protože obec využívá téměř výhradně vlastní zdroje financování, což může být z hlediska rizika výhodné, ovšem takové financování je dražší, proto bych doporučila i financování prostřednictvím cizího kapitálu.

- **Ukazatel věřitelského rizika**

Tabulka 20 – Přehled výsledků věřitelského rizika v letech 2010 – 2014 (v %)

	2010	2011	2012	2013	2014
Věřitelské riziko	6,290	5,575	4,690	3,108	1,869
Cizí zdroje	788	608	489	330	203
Celková pasiva	12 527	10 906	10 426	10 618	10 864

(Zdroj: IDO, 2010 - 2014, vlastní zpracování)

Míra věřitelského rizika hodnotí, jakou měrou se účastní cizí kapitál na finančních zdrojích. V případě, že obec využívá hlavně neúročený cizí kapitál, může to vést z hlediska jeho nenákladovosti k jeho maximalizaci. Obec by pak svou činnost realizovala pomocí věřitelů, aniž by jim platila úrok. Tato situace by pak u obce mohla vést k její nestabilitě.

Z výše uvedené tabulky můžeme vidět, že u analyzované obce je poměr cizích zdrojů vzhledem k celkovým pasívům velmi nízký a že tedy nehrozí maximalizace cizích zdrojů kvůli jejich nenákladovosti, ale naopak vysoká finanční nezávislost vede k nízkému věřitelskému riziku, což znamená, že finanční stabilita obce není ohrožena.

- **Ukazatel zadluženosti vlastního kapitálu (finanční páka)**

Tabulka 21 – Přehled zadluženosti vlastního kapitálu v období 2010 – 2014 (v %)

	2010	2011	2012	2013	2014
Zadluženost VK	1,07	1,06	1,05	1,03	1,02
Cizí zdroje	788	608	489	330	203
VK	11 739	10 298	9 937	10 289	10 661

(Zdroj: IDO, 2010 - 2014, vlastní zpracování)

Finanční páka porovnává vlastní a cizí zdroje potřebné pro krytí potřeb obce. Je založena na tom, že finanční zdroje jsou sice pro financování obce levnější, ale obsahují také větší riziko než zdroje vlastní. Ideální hodnota finanční páky by se měla pohybovat okolo 30 %.

Jak můžeme vidět, tak finanční páka analyzované obce se nachází v nižších hodnotách, než jsou doporučené hodnoty, což znamená, že pro své financování využívá převážně vlastní zdroje. Tímto rozhodnutím se obec vyvaruje rizika, které souvisí s využíváním cizích zdrojů, ale na druhou stranu je její financování podstatně dražší, takže bych jí doporučila využívat více cizích zdrojů, které jsou levnější.

Díky tomu, že obec eviduje velmi nízký úročený cizí kapitál a tím má i nízké nákladové úroky, tak tato situace působí kladně na zvyšování rentability vlastního kapitálu

- **Podíl zadluženosti na cizích zdrojích**

Tabulka 22 – Přehled zadluženosti na cizích zdrojích v letech 2010 - 2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Podíl zadluženosti na cizích zdrojích	84,63	87,69	81,78	80,84	65,52
Zadluženost celkem	667	533	400	267	133
Cizí zdroje	788	608	489	330	203

(Zdroj: IDO, 2010 - 2014, vlastní zpracování)

- **Cizí zdroje na 1 obyvatele**

Tabulka 23 – Přehled cizích zdrojů na obyvatele v období 2010 - 2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Cizí zdroje na 1 obyvatele	4,80	3,60	2,88	1,94	1,19
Cizí zdroje	788	608	489	330	203
Počet obyvatel	164	169	170	170	170

(Zdroj: IDO, 2010 - 2014, vlastní zpracování)

Ukazatel cizí zdroje na obyvatele se používá pouze okrajově. Říká, kolik Kč by musel uhradit každý občan obce na pokrytí externích zdrojů financování. Ukazatel má klesající charakter, což říká, že se cizí zdroje obce snižují a hodnota na obyvatele tak vychází v každém ze sledovaných let nižší.

- **Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům**

Tabulka 24 – Přehled podílů cizích zdrojů k celkovým aktivům v letech 2010 - 2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům	6,29	5,57	4,69	3,11	1,87
Cizí zdroje	788	608	489	330	203
Celková bilanční suma aktiv	12 527	10 906	10 426	10 618	10 864

(Zdroj: IDO, 2010 - 2014, vlastní zpracování)

Ukazatel podílu cizích zdrojů k celkovým aktivům znázorňuje celkovou zadluženost obce a jeho hodnota by měla být nižší než 25 %.

Z výše uvedené tabulky je tedy patrné, že hodnota ukazatele u obce splňuje dané kritérium ve všech sledovaných letech, dokonce za velmi pozitivní můžeme brát to, že meziročně tento ukazatel ještě klesá ve všech sledovaných letech.

5.3.6 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity slouží k doplnění hodnocení obce, zejména co se týká efektivnosti hospodárného využívání prostředků.

- **Obrat kapitálu**

Tabulka 25 – Přehled výsledků obratu kapitálu v letech 2010 - 2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Obrat kapitálu	0,121	0,135	0,145	0,181	0,208
Výnosy	1 515	1 468	1 510	1 922	2 260
Celková pasiva	12 527	10 906	10 426	10 618	10 864

(Zdroj: IDO, 2010 - 2014, vlastní zpracování)

Ukazatel obratu kapitálu říká, kolikrát se vložený kapitál vrátí do fungování obce pomocí stanoveného ocenění její produkce, neboli hovoří o hrubé výnosnosti využívaných celkových zdrojů. Cílem je maximalizace ukazatele.

Jak můžeme vidět, tak výsledné hodnoty se v každém roce zvyšují, což konkrétně znamená, že, z investičního hlediska se např. v roce 2014 investovaný kapitál obrátí 0,21 x v ročních tržbách a bude tedy generovat 0,21 Kč z každé 1 Kč dosažených tržeb. Z toho lze usoudit, že takový výsledek je v rámci obce uspokojivý, ovšem pokud bychom hodnotili soukromý sektor, tak by byl takový výsledek nevyhovující a měl by dosahovat co nejvyšších hodnot.

V případě, že bychom hodnoty ve vzorci převrátili, zjistili bychom, že objem využívaných prostředků by se z výnosů obnovil přibližně za 5,5 roku.

- **Vázanost stálých aktiv ve výnosech**

Tabulka 26 – Přehled vázanosti stálých aktiv ve výnosech v letech 2010 - 2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Vázanost stálých aktiv ve výnosech	7,476	6,446	6,158	4,802	4,127
Stálá aktiva	11 326	9 462	9 299	9 229	9 326
Výnosy	1 515	1 468	1 510	1 922	2 260

(Zdroj: IDO, 2010 - 2014, vlastní zpracování)

Hodnota vázanosti stálých aktiv ve výnosech poukazuje na náročnost činnosti na dlouhodobý majetek.

U analyzované obce jsou výsledky uspokojivé. Jsou způsobeny zařazením obce, protože se jedná o samosprávný celek, který není založený za účelem zisku, tudíž nedosahuje velkých výnosů, ale aktiva jsou fixní, především z důvodu držení většího počtu pozemků.

- **Doba obratu pohledávek**

Tabulka 27 – Doba obratu pohledávek v letech 2010 - 2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Doba obratu pohledávek	17,82	13,24	13,35	13,46	10,04
Pohledávky * 360	27 000	19 440	20 160	25 920	22 680
Výnosy celkem	1 515	1 468	1 510	1 922	2 260

(Zdroj: IDO, 2010 - 2014, vlastní zpracování)

Doba obratu pohledávek vyjadřuje, za jak dlouho byly v průměru pohledávky uhrazeny obci. Čím je doba obratu pohledávek kratší, tím dříve dostala obec za svoje pohledávky zaplacen.

U analyzované obce je tendence doby obratu klesající, což je velmi pozitivní, protože pro obec to znamená, že každý rok dostávala svoje peníze čím dál tím dříve.

- **Poměr doby obratu krátkodobých pohledávek a závazků**

Tabulka 28 – Přehled poměru dob obratu pohledávek a závazků v letech 2010 - 2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Poměr doby obratu pohledávek a závazků	2,704	3,726	6,553	10,846	8,998
Pohledávky *360/Výnosy	165,644	121,5	128,408	163,019	127,416
Závazky /Provozní náklady	61,266	32,609	19,596	15,030	14,16

(Zdroj: IDO, 2010 - 2014, vlastní zpracování)

Poměr doby obratu krátkodobých pohledávek a krátkodobých závazků ukazuje míru souladu mezi dobou splatnosti pohledávek a dobou splatnosti závazků. V případě hodnoty ukazatele kolem 1 je situace mezi oběma obratovými dobami vyrovnaná. Pokud je hodnota výrazně vyšší než 1, pak pohledávky mají výrazně vyšší dobu splatnosti než závazky, takovouto

situaci by si měla obec hlídat a snažit se ji změnit směrem ke snižování doby splatnosti pohledávek a zvyšování splatnosti závazků. Pokud je však hodnota ukazatele výrazně nižší než 1, pak má obec prostor pro zvyšování doby splatnosti pohledávek aniž by tím ohrozila svou solventnost.

U analyzované obce je hodnota v každém ze sledovaných let vyšší než 1, což znamená, že doba splatnosti pohledávek je vyšší než doba splatnosti závazků, takže obec platí své závazky dříve, než dostává peníze ze svých pohledávek. Taková situace pro obec není v žádném případě dobrá a obec by se měla zaměřit na změnu situace opačným směrem. Za velmi negativní lze také považovat to, že meziročně hodnota ještě velmi výrazně roste, což znamená, že obec zatím nepodnikla pro změnu situace žádné kroky a situace se tak stále vyvíjí velmi negativně. Tato situace se začala obracet až v posledním analyzovaném roce, kdy hodnota začala klesat, což je pozitivní a snad se taková tendence udrží i do budoucna.

5.3.7 Ukazatele investičního rozvoje/útlumu

Ukazatele investičního rozvoje nebo investičního útlumu charakterizují stav a hospodaření s dlouhodobým majetkem, u kterého se zaměřují především na míru jeho opotřebení.

- **Koeficient opotřebení dlouhodobého majetku**

Tabulka 29 – Přehled opotřebení dlouhodobého majetku v letech 2010 - 2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Koeficient opotřebení DM	0,066	0,315	0,346	0,378	0,405
Oprávky	747	2 985	3 217	3 486	3 777
Dlouhodobá aktiva	11 326	9 462	9 299	9 229	9 326

(Zdroj: IDO, 2010 - 2014, vlastní zpracování)

Koeficient opotřebení dlouhodobého majetku udává míru opotřebení investičního majetku. Čím vyšší je hodnota koeficientu, tím více je investiční majetek opotřeben a obec by se měla snažit o reinvestice, pokud se jedná o potřebný investiční majetek.

Z výše uvedené tabulky vidíme, že opotřebení majetku meziročně roste. Dokonce až do hodnot dosahujících téměř 40 %, což ovšem zatím pro obec neznamena nic zásadního v oblasti obnovení majetku.

5.4 Závěr finanční analýzy

Ve sledovaném období, za které byla prováděna finanční analýza obce, jsme mohli vidět, že obec v letech 2010 – 2014 hospodařila s velmi pozitivními výsledky, krom jednoho roku, a to 2012, kdy se obec dostala do záporných hodnot. Tuto skutečnost jsme si dokázali jak analýzou příjmů a výdajů, nákladů a výnosů, tak analýzou vybraných finančních ukazatelů.

Co se týká analýzy příjmů a výdajů, tak i když v jednom ze sledovaných let bylo hospodaření obce záporné, tak to obec nijak nepoznamenalo, protože obec má na svém běžném účtu dost vysokou hotovost, která tuto ztrátu bez problémů pokryla. Navíc tato ztráta byla způsobena výdaji na větší opravy v obci, které se prováděly jen v tomto roce, a další roky to obec nijak neovlivnilo.

Z analýzy nákladů a výnosů jsme zjistili, že obec je ve všech sledovaných letech, krom již zmiňovaného roku 2012, schopná hradit náklady ze svých výnosů a ještě tvořit dostatečně vysoký výsledek hospodaření. Z tohoto důvodu bych obci doporučila tvorbu fondů, například tvorbu rezervního fondu na případné krytí ztráty, kdyby se situace z roku 2012 někdy opakovala.

Z analýzy vybraných ukazatelů jsme mohli vidět, že téměř všechny tyto ukazatele zjištěnou skutečnost jenom potvrzují, a že obec si obec vede vyrovnaně a hospodaří efektivně ve všech sledovaných letech. Obec je schopná se financovat zcela sama, je stabilní a využívá konzervativní strategii.

Z analýzy jsme tedy zjistili, že obec nemá žádné závažné problémy, které by se týkaly hospodaření obce a na závěr bych proto obci doporučila pouze pár drobností, jako využívat i cizí zdroje, které jsou levnější a také snížit likviditu, která je zbytečně vysoká, například tím, že by obec volné peněžní prostředky, které má pouze vložené na běžném účtu, investovala a tím získávala další dodatečné výnosy.

6 INVESTIČNÍ ZÁMĚRY

V následující části se budu zabývat plánovanými investičními záměry obce. Jedná se v současné době o dvě nejvýznamnější investice, které jsou určeny pro obyvatele obce a pro celkový rozvoj obce.

Jedním z plánovaných investičních záměrů je rekonstrukce silnice v obci, která je již v katastrofálním stavu a druhým záměrem je výstavba garáže pro zásahové vozidlo sboru dobrovolných hasičů.

V následujících kapitolách budou jednotlivé investice podrobněji popsány, budou u nich stanoveny rozpočty a poté se budu zabývat možnými způsoby financování investičních záměrů a dalších nákladů potřebných na údržbu investic tak, aby to pro obec bylo co nejvýhodnější.

6.1 Rekonstrukce silnice v obci

Obec Sulimov připravuje ve spolupráci s Ředitelstvím silnic Zlínského kraje rekonstrukci Silnice III/36741: Sulimov, průjezdní úsek. Povrch silničního průtahu Sulimovem se již vlní a rozpadá, proto obec iniciovala jednání s majitelem, Ředitelstvím silnic a dálnic Zlínského kraje, její rekonstrukci. V současné době se vyřizuje potřebná legislativa, tedy například projekt, souhlasy majitelů pozemků, výkupy pozemků a budov, atd.

Obec při přípravě své části projektu spolupracuje s projektantem, kterého vybrala v poptávkovém řízení.

Z pohledu obce jde o nejzásadnější současný projekt, v jehož rámci dojde kromě výstavby nové silnice k obnově krajnic, rekonstrukci chodníků a výstavbě parkovacích míst.

Projekt je určen pro všechny obyvatele obce Sulimov a také pro projíždějící motoristy.

Rekonstrukce by měla proběhnout v roce 2017, celková částka by měla být cca 45 mil. Kč a spoluúčast obce by se měla pohybovat v částce cca 5 mil. Kč. Podmínkou realizace projektu je vyřízená legislativa a finanční krytí ze strany obce Sulimov.



Obrázek 14 – Průjezdni úsek silnice obcí Sulimov
(Zdroj: Google. Mapová data, 2015, vlastní zpracování)

6.2 Výstavba garáže pro SDH Sulimov

Jedná se o výstavbu garáže pro vozidlo Sboru dobrovolných hasičů Sulimov.

Obec Sulimov, za pomoci dotace Zlínského kraje, zakoupila v roce 2014 pro Sbor dobrovolných hasičů Sulimov nové hasičské auto VW Transporter. V současné době však nedisponuje žádnou garáží, kde by jej mohla umístit, a proto připravuje její výstavbu. Obecní zastupitelstvo žádost podpořilo.

V úvahu pro umístění garáže připadlo hned několik lokalit. Jako nejvhodnější byla vybrána zahrada za Sulimovskou hospodou, garáž bude přistavěna k budově Obecního úřadu.

Projekt je určen nejen pro samotný Sbor dobrovolných hasičů, ale také pro všechny obyvatele.

Investice je plánovaná na druhou polovinu roku 2015 a předpokládá se, že celkové náklady na výstavbu se budou pohybovat okolo 228 000 Kč, obec na tuto investici přispěje částkou 128 000 Kč a výše 100 000 Kč bude financována dotací ze Zlínského kraje.

6.3 Rozpočty investic

V následující části uvedu konkrétní rozpočty jednotlivých investic, na základě kterých, pak budu řešit jejich možné financování.

Vzhledem k tomu, že rekonstrukce silnice bude v obci Sulimov probíhat až v roce 2017 a rozpočet tedy ještě není znám, stanovila jsem jej poměrově na základě rozpočtu obdobné investice v obci Zdounky, která proběhla již v roce 2014.

Stejný problém nastal i u investice, která se zabývá výstavbou garáže pro zásahové vozidlo sboru dobrovolných hasičů. Výstavba se plánuje na druhou polovinu roku 2015 a projekt investice včetně rozpočtu se zatím připravuje. Rozpočet mi tedy zpracovala stavební firma na základě předběžného nákresu.

6.3.1 Rozpočet silnice

Z důvodu, že rekonstrukce silnice bude probíhat až v roce 2017 a investice se tedy nachází zatím v jen přípravných jednáních a rozpočet na ni tedy ještě nebyl stanoven, jsem jednotlivé jeho položky stanovila na základě podobné rekonstrukce, která probíhala v obci Zdounky v roce 2014.

Délka silnice v obci Sulimov bude cca 1 000 m, takže jsem jednotlivé položky vypočítala poměrem k částkám, které byly stanoveny za 2 500 m v obci Zdounky.

Tabulka 30 – rozpočet parkovacích ploch a obnovy krajnic

Práce	MJ	Množství	J. cena	Celkem cena
				2 652 264
Odstranění podkladu pl do 50 m ² živičných ti 100 mm	m ²	40,5	155,30	6 290
Hloubení jam nezapažených v hornině tř. 3 objemu do 100 m ³	m ³	40,5	157,60	6 383
Příplatek za lepivost u hloubení jam nezapažených v hornině tř. 3	m ³	40,5	11,10	450
Hloubení jam nezapažených v hornině tř. 4 objemu do 100 m ³	m ³	14,2	157,60	2 238
Příplatek za lepivost u hloubení jam nezapažených v hornině tř. 4	m ³	14,2	11,10	158
Vodorovné přemístění do 3000 m výkopku/sypaniny z horniny tř. 1 až 4	m ³	14,2	61,40	872
Uložení sypaniny na skládku	m ³	14,2	16,60	236
Poplatek za uložení odpadu ze sypaniny na skládce (skládkovné)	t	24	160,30	3 847
Zásyp jam, šachet, rýh nebo kolem objektů sypaninou se zhutněním	m ³	25	148,60	3 715
Podklad ze šterkodrtě ŠD ti 150 mm	m ²	25	111,10	2 778
Asfaltový beton vrstva podkladní ACP 16 + (obalované kamenivo OKS) ti 60 mm š do 3 m	m ²	4 558	256,40	1 168 672

Asfaltový beton vrstva podkladní ACP 22 + (obalované kamenivo OKH) ti 100 mm š do 3 m	m2	13,5	439,90	5 939
Nátěr infiltrační kationaktivní v množství emulzí do 1kg/m2	m2	4 571	21,90	100 105
Postřík živичný spojovací ze silniční emulze v množství do 0,7 kg/m2	m2	4 452,2	17,10	76 133
Asfaltový beton vrstva obrusná ACO 11+ (ABS) tř. I ti 40 mm š do 3m z nemodifikovaného asfaltu	m2	4 452,2	194,50	865 963
Montáž kanalizačního potrubí z PVC těsněné gumovým kroužkem otevřený výkop sklon do 20% DN 150	m	33	37,70	1 244
Trubka KGEM s hrdlem 150x4,0x1M SN4KOEX, PVC	Ks	30	106,20	3 186
Trubka KGEM s hrdlem 150x4,0x500 SN4KOEX, PVC	Ks	6	71,90	431
Vybourání dešťové vpusti	Ks	30	2 211,40	66 342
Zřízení vpusti kanalizační uliční z betonových dílců vč. Dodání materiálu, obsypu a napojení	ks	30	7 739,90	232 197
Osazení poklopů litinových nebo ocelových včetně rámu hmotnosti nad 100 do 150 kg	Ks	12	580,40	6 945
Poklop těžký s rámem litinovým 600x600	Ks	12	3 759,40	45 113
Demontáž poklopů litinových nebo ocelových včetně rámu hmotnosti přes 100 do 150 kg	Ks	12	446,50	5 358
Řezání stávajícího živичného krytu hl do 100 mm	m	81	73,30	5 937
Čištění vozovek metením ručně podkladu nebo krytu betonového nebo živичného	m2	4 558,3	3,30	15 042
Poplatek za uložení betonového odpadu na skládce (skládkovné)	t	30	213,50	6 405
Poplatek za uložení odpadu z asfaltových povrchů na skládce (skládkovné)	t	7,5	235,60	1 767
Poplatek za uložení odpadu z kamene na skládce (skládkovné)	t	26,17	160,30	4 195
Vodorovná doprava suti a vybouraných hmot po suchu do 1 km	t	78,8	25,40	2 002
Příplatek ZKD 1km vodorovné dopravy suti a vybouraných hmot po suchu	t	119,6	12,70	1 519
Přesun hmot pro pozemní komunikace s krytem z kamene, monolitickým betonovým nebo živичným	t	1 223,4	11,10	13 580

(Zdroj: IDO, 2014, vlastní zpracování)

Tabulka 31 – Rozpočet chodníků

Popis	MJ	Množství	J. Cena	Celkem cena
				2 252 219
Rozebrání dlažeb komunikací pro pěší z betonových nebo kamenných dlaždic	m2	800	91,50	73 200
Odstranění podkladu pl do 50 m2 živičných tl 100 mm	m2	70	155,30	10 871
Odstranění podkladu pl přes 50 do 200 m2 z kameniva drceného tl 100 mm	m2	111,2	38,90	4 326
Odstranění podkladu pl přes 200 m2 z kameniva drceného tl 200 mm	m2	306,9	68,00	20 869
Odstranění podkladu pl přes 200 m2 z betonu prostého tl 300 mm	m2	299	119,50	35 731
Frézování živičného krytu tl 100 mm pruh š 1 m pl do 500 m2 bez překážek v trase	m2	487,3	87,70	42 736
Vytrhání obrub krajníků obrubníků stojatých	m	800	64,50	51 600
Vytrhání obrub záhonových	m	800	33,90	27 120
Odkopávky a prokopávky nezapažené v hornině tř. 3 objem do 1000 m3	m3	336,4	81,90	27 551
Příplatek za lepivost u odkopávek v hornině tř. 1 až 3	m3	336,4	11,10	3 734
Hloubení jam nezapažených v hornině tř. 3 objemu do 100 m3	m3	6,1	157,60	961
Příplatek za lepivost u hloubení jam nezapažených v hornině tř. 3	m3	6,1	11,10	68
Hloubení rýh š do 2000 mm v hornině tř. 3 objemu do 100 m3	m3	45,6	157,60	7 187
Příplatek za lepivost k hloubení rýh š do 2000 mm v hornině tř. 3	m3	45,6	11,10	506
Zásyp jam, šachet a rýh sypaninou se zhutněním	m3	527,4	148,60	78 371
Štěrkodrt' frakce 0-32 třída C	t	4,2	265,40	1 115
Podklad ze štěrkodrtě ŠD tl 150 mm	m2	688	111,10	76 434
Podklad ze štěrkodrtě ŠD tl 200 mm	m2	688	170,60	117 373
Kladení dlažby z kostek velkých z kamene do lože z kameniva těžného tl 50 mm	m2	587,6	401,20	235 745
Kladení dlažby z kostek drobných z kamene do lože z kameniva těžného tl 50 mm	m2	498,6	425,70	212 254
Kladení zámkové dlažby komunikací pro pěší tl 60 mm skupiny A pl do 300 m2	m2	600	203,20	121 920
Dlažba zámková přírodní 20x10x6 cm	m2	233,5	138,20	32 267
Kladení zámkové dlažby pozemních komunikací tl 80 mm skupiny A pl přes 300 m2	m2	435,8	218,80	95 353

Obrubník betonový silniční ABO 100/15/25 II 100x15x25 cm	ks	4 534	85,10	385 843
Osazení chodníkového obrubníku betonového stojatého s boční opěrrou do lože z betonu prostého	m	800	256,00	204 800
Obrubník betonový chodníkový ABO 100/10/25 II nat 100x10x25 cm	ks	2 870	71,90	206 353
Poplatek za uložení betonového odpadu na skládce (skládkovné)	t	241	213,50	51 454
Poplatek za uložení odpadu z kameniva na skládce (skládkovné)	t	789	160,30	126 477

(Zdroj: IDO, 2014, vlastní zpracování)

6.3.2 Rozpočet garáže

Vzhledem k tomu, že k výstavbě garáže dojde ve druhé polovině roku 2015 a obec je ve fázi, že projekt teprve připravuje, tak jsem si nechala rozpočet stanovit u stavební společnosti, která jednotlivé náklady na výstavbu stanovila následovně.

Tabulka 32 – Rozpočet na výstavbu garáže

Popis	MJ	Množství	J. Cena	Cena celkem
				228 562
Sejmutí ornice, pl. do 400 m ² , přemístění do 50 m	m ³	8,20	59	484
Hloubení rýh š. do 60 cm v hor. 3 do 100 m ³ , strojně	m ³	5,43	262	1 423
Vodorovné přemístění výkopu z hor. 1-4 do 50 m	m ³	5,43	31	168
Polštář základu ze šterkopísku netříděného	m ³	4,10	720	2 952
Železobeton základových desek C 20/25	m ³	2,73	2 420	2 607
Bednění stěn základových desek - zřízení	m ²	4,50	305	1 373
Bednění stěn základových desek - odstranění	m ²	4,50	65	293
Výztuž základových desek ze svařovaných sítí KARI	t	0,15	27 000	3 969
Železobeton základových pásů C 15/20	m ³	2,17	2 280	4 948
Zdivo POROTHERM 30 Profi P10, tl. 300 mm	m ²	16,8	775	13 020
Překlad POROTHERM plochý 115*71*1250 mm	ks	1	232	232
Překlad POROTHERM 7 vysoký 70*235*3500 mm	ks	4	973	3 892
Příčky POROTHERM 11,5P+D na MVC 5 tl. 115 mm	m ²	9,6	402	3 859
Ukotvení příček kotvami / pásy	mb	5,5	65	358
Ztužující pásy a věnce z betonu železového C 20/25	m ³	1	2 685	2 685
Bednění ztužujících pásů a věnců - zřízení	m ²	5,4	229	1 237

Bednění ztužujících pásů a věnců - odstranění	m2	5,4	60,7	328
Bednění věnců věncovkou Porotherm bez izolantu věncovka Porotherm 7*33*23,8 cm bez izolantu	m	18,1	178	3 222
Výztuž ztužujících pásů a věnců z oceli 10505	t	0,07	27 500	1 925
Omítka vnitřního zdiva ze suché směsi, štuková včetně špalet	m2	16,13	257	4 146
Omítka vnější stěn, MVC, hrubá zatřená	m2	43,8	161	7 052
Omítka stěn, silikonová, MAMUTHERM zrnitý 1,5 mm, sl. 2	m2	43,8	235	10 293
Perlinka stěn včetně rožků + 2x tmelení	m2	43,8	132	5 782
Mazanina betonová tl. 8-12 cm C 20/25	m3	1,9	2 880	5 472
Úprava povrchu gletováním	m2	35,7	55	1 964
Garážová vrata 3000/2400 mm sekční automat	ks	1	35 000	35 000
Dveře vnitřní bílé 900/1970	ks	1	1 080	1 080
D + M zárubně kovové	ks	1	950	950
Okno plastové bílé 150*120 mm	ks	1	9 150	9 150
Lešení lehké pomocné, výška podlahy do 1,9 m	m2	57	59	3 363
Přesun hmot pro budovy zděné výšky do 12 m	t	11,6	182	2 111
Izolace proti vlhkosti vodor. nátěr ALP za studena	m2	42,8	11	471
Izolace proti vlhkosti svis. nátěr ALP, za studena 1x nátěr – včetně dodávky asfaltového laku	m2	4,5	26	117
Izolace proti vlhk. vodorovná pásy přitavením	m2	21,8	69	1 504
Izolace proti vlhkosti svislá pásy přitavením	m2	4,5	81	365
Pás asfaltový těžký Bitagit 40 mineral V 60 S 40	m2	26,8	85	2 278
Přesun hmot pro izolace proti vodě, výšky do 12 m	%	85	3,5	298
ÚT / napojení na stávající OÚ, 1x radiátor + regulace	kpl	1	8 800	8 800
Montáž vázaných krovů pravidelných do 224 cm2	m	47,6	112	5 331
Montáž laťování střech, vzdálenost latí 22-36 cm	m2	48	83	3 984
Montáž laťování střech, svislé, vzdálenost 100 cm	m2	48	28	1 344
Spojovací a ochranné prostředky pro střechy	m3	2	590	1 180
Montáž kotevních želez vč. dodávky	ks	7	162	1 134
D+M svorníků dl. 300 mm	ks	10	61	610
Řezivo jehličnaté – hranoly – jak. I L=4-6 m	m3	0,85	4 000	3 400
Přesun hmot pro tesařské konstrukce, výšky do 12 m	%	315	5,4	1 701
Úprava podkroví sádkokarton, na ocel rošt vodor. desky standard tl. 12,5 mm, bez izolace	m2	17,8	485	8 633
Izolace tepelné stropů, vložené mezi krokve 2 vrstvy – materiál ve specifikaci	m2	17,8	107	1 905
Deska z minerální plsti ORSIK tl. 1200*600*120 mm	m2	58	96	5 568

Přesun hmot pro dřevostavby, výšky do 12 m	%	110	4	440
Poplastovaný Pz kotlík žlabový kónický SOK, vel. Žlabu 150 mm	ks	1	363	363
Poplastovaný Pz žlab podokapní půlkruhový R, velikost 150 mm	m	6,5	385	2 503
Poplastovaný Pz odpadní trouby kruhové SROR, D 100 mm	m	3,5	402	1 407
Lemování popl. plechem zdí, tvrdá krytina, rš 330 mm	m	6,5	242	1 573
Přesun hmot pro klempířské konstr., výšky do 12 m	%	77	1,85	143
Krytina Samba 11, střech jednoduchých	m2	21	465	9 765
Zakončení štítu taškami Románská 12 okraj	m	10,2	490	4 998
Taška prostupová + nástavec pro anténu /sířena/	ks	1	2 630	2 630
Fólie podstřešní paropropust DELTAVENT 135 g	m2	62,4	55	3 432
Přesun hmot pro krytiny tvrdé, výšky do 12 m	%	320	4,7	1 504
Obložení podhledů jednod. palubkami SM š. do 10cm + nosný rošt	m2	5,6	342	1 915
Palubka obkladová SM tloušťka 15 šíře 121 mm A/B	m2	8	185	1 480
Přesun hmot pro truhlářské konstr., výšky do 6 m	%	40	2	80
Nátěr lazurovací truhlářských výrobků 2x lakování	m2	7,6	123	935
Nátěr tesařských konstrukcí Bochemitem QB 2x	m2	60	32	1 920
Penetrace podkladů univerzální Primalex 1x	m2	94	11,5	1 081
Malba tekutá Primalex Standard bílá 2x	m2	94	33	3 102
Elektroinstalace	kpl	1	5 000	5 000
Průběžník s klapkami s Al mřížkou 15*15 cm	Ks	2	165	330

(Zdroj: nabídka stavební firmy, 2015, vlastní zpracování)

Z rozpočtů, pomocí kterých byly stanoveny celkové náklady na plánované investiční záměry, jsme zjistili, že náklady na rekonstrukci silnice se budou pohybovat v celkové výši kolem 5 milionů korun a náklady na výstavbu garáže budou dosahovat téměř 230 000 Kč.

Na základě zjištěných nákladů bude další kapitola obsahovat možné způsoby financování plánovaných investičních záměrů.

6.4 Možnosti financování investičních záměrů

V následující části rozvedu jednotlivé možnosti financování investičních záměrů, mezi které patří možnost financování plánovaných investic z vlastních zdrojů obce, z poskytnutých úvěrů a dotačních titulů a v závěru vyberu nejvhodnější variantu financování vhodnou pro obec Sulimov.

6.4.1 Možnosti financování z vlastních prostředků

Za vlastní zdroje financování obce, jak již víme, můžeme považovat daňové a nedaňové příjmy.

Daňové příjmy tvoří největší část příjmů, která po změně rozpočtového určení daní ještě vzrostla, čímž se zvýšila soběstačnost obce.

Z analytické části víme, že obec krom jednoho sledovaného roku žádnými kapitálovými příjmy nedisponovala, a přesto, krom jednoho ztrátového roku byla schopná ze zbývajících běžných příjmů, tedy daňových, nedaňových a transferových hradit své běžné výdaje, a ještě tvořit přebytek, tedy zisk obce.

Jak můžeme vidět z rozpočtových výhledů na následující tři roky, tak tato tendence u obce je i v následujících letech pokračující, i když v roce 2016 ne tak výrazně jako v ostatních letech, především v roce 2017.

Tabulka 33 – rozpočtový výhled na roky 2015 a 2016

	2015	2016	2017
Příjmy celkem	1 563 400	1 563 000	1 663 000
Výdaje celkem	1 334 000	1 484 000	953 933
Saldo rozpočtu	229 400	79 000	709 067

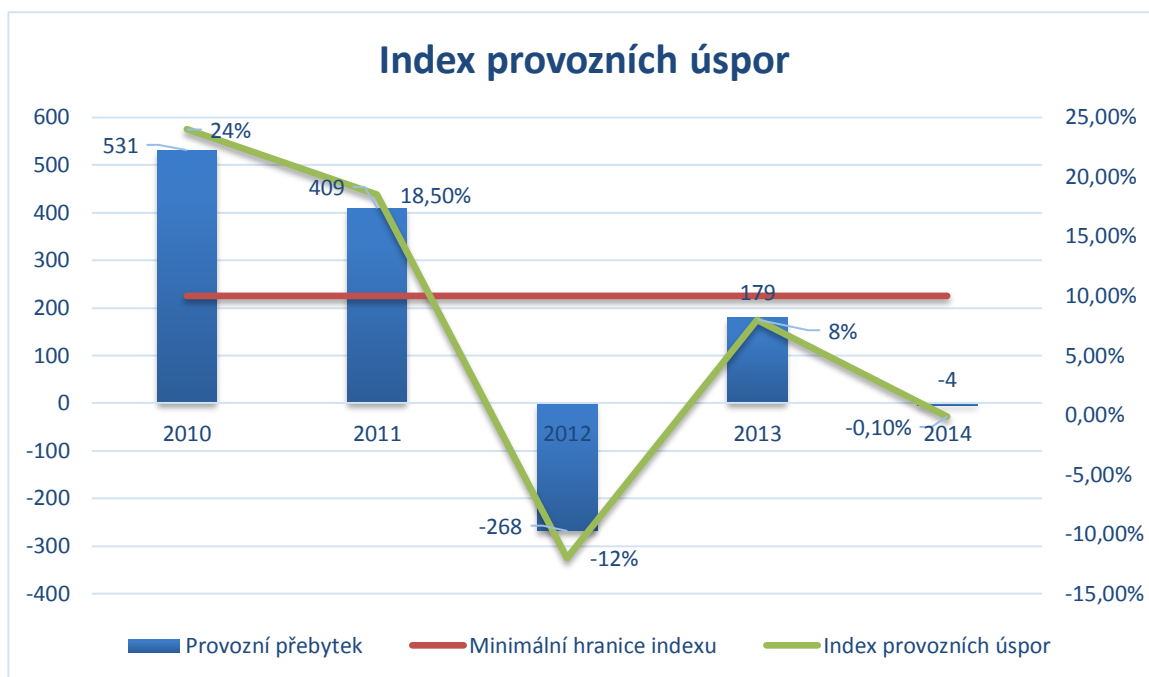
(Zdroj: IDO, 2015 - 2017, vlastní zpracování)

V dalších letech obec plánuje investice na opravu požární nádrže a rekonstrukci obecní hospody, z toho důvodu je saldo rozpočtu 2016 nižší, než v předešlých letech, přesto stále dostačující na výdaje obce. V roce 2017 však už můžeme vidět, že saldo rozpočtu obce vzrostlo téměř na desetinásobek, což je způsobeno tím, že obec neplánuje žádné mimořádné výdaje a také už nebude splácet úvěr, který obec plně splatí v roce 2016.

Zda je obec schopná investiční záměry financovat ze svých vlastních zdrojů pomáhá zjišťovat tzv. index provozních úspor.

Index provozních úspor nám říká, jakou část prostředků může obec použít na krytí investičních záměrů. Optimální hodnota by se měla pohybovat kolem 20 % a minimální hodnota indexu je 10 %.

Jak můžeme vidět, tak v optimálních hodnotách se index pohyboval jen v prvních dvou sledovaných letech a poté poklesnul nejen pod minimální hranici 10 %, ale v některých letech dokonce i do záporných čísel, z čehož vyplývá, že využití vlastních zdrojů pro financování investic nebude pro analyzovanou obec příliš vhodné a obec by tedy měla hledat jiné možnosti, jak plánované investice financovat.



Obrázek 15 – Index provozních úspor obce
(Zdroj: IDO, 2010 - 2014, vlastní zpracování)

I přesto, že index provozních úspor obce naznačuje, že by neměly být vlastní zdroje pro financování investic využity a obec by se měla zaměřit na jiné možnosti financování, je možné vlastní zdroje pro financování využít.

Zaměříme se pouze na investici, která se týká výstavby garáže, protože částka je relativně nízká, na rozdíl od investice do rekonstrukce silnice, protože takovou částku není obec schopná z vlastních zdrojů financovat.

Jak již víme z předcházející kapitoly, tak výdaje na výstavbu garáže budou činit 228 000 Kč a spoluúčást obce je plánována ve výši 128 000 Kč.

Modelace v případě, že spoluúčást obce na výstavbu garáže bude financována z vlastních zdrojů a v případě, že by obec z vlastních zdrojů financovala celou investici.

Tabulka 34 – Rozpočet na rok 2015 v případě financování spoluúčasti z vlastních zdrojů

	2015
Příjmy celkem	1 563 400
Daňové příjmy	1 352 500
Nedaňové příjmy	160 900
Přijaté dotace	50 000
Výdaje celkem	1 334 000
Běžné výdaje	1 334 000
Kapitálové výdaje	-
- výdaje na výstavbu garáže	128 000
Saldo rozpočtu	101 400

(Zdroj: IDO, 2015, vlastní zpracování)

Tabulka 35 – Rozpočet na rok 2015 v případě financování celé investice z vlastních zdrojů

	2015
Příjmy celkem	1 563 400
Daňové příjmy	1 352 500
Nedaňové příjmy	160 900
Přijaté dotace	50 000
Výdaje celkem	1 334 000
Běžné výdaje	1 334 000
Kapitálové výdaje	-
- výdaje na výstavbu garáže	228 000
Saldo rozpočtu	1 400

(Zdroj: IDO, 2015, vlastní zpracování)

Jak můžeme z výše uvedených tabulek vidět, tak varianta, že by obec financovala celou investici z vlastních zdrojů, je také možná, ale saldo rozpočtu obce by tak kleslo téměř na nulu, což si myslím, že pro obec není příliš ideální, protože do konce roku 2015 by již neměla žádné finanční prostředky na případné neplánované, ale potřebné výdaje.

Reálnější je varianta, že by obec získala na 100 000 Kč dotaci od Zlínského kraje a 128 000 Kč by financovala z vlastních zdrojů. Saldo rozpočtu by tím sice značně kleslo, ale stále by obci do konce roku zbyl dostatek volných finančních prostředků. Tuto variantu bych tedy zhodnotila jako nejlepší možnost financování investice výstavby garáže.

6.4.2 Možnosti financování z cizích zdrojů

Za další zdroj financování investic obce můžeme považovat úvěry.

Obec spolupracuje s Komerční bankou, u které vede svůj běžný účet a od které také čerpá úvěr. V současné době má obec pouze jeden úvěr a to od Komerční banky, který byl obci poskytnut na obecní hospodu. Výše úvěru činila 1 200 000 Kč a každoroční splátka úvěru činila 133 300 Kč. Úvěr bude plně splacen koncem roku 2016, a tedy od začátku roku 2017 již obec nebude nijak zadlužená, protože žádné další úvěry nečerpá.

V předchozí části jsme zjistili, že ukazatel dluhové služby, který vypovídá o schopnosti splácet úvěry z vlastních příjmů obce je ve všech analyzovaných letech poměrně nízký a ještě s meziroční klesající tendencí. Tyto hodnoty svědčí o tom, že obec je schopná své úvěry splácet ze svých příjmů a také o tom, že v analyzovaných letech obec neobdržela žádný nový úvěr, ale naopak, že své stávající úvěry splácí, čímž se ukazatel ve všech letech snižuje.

V následující tabulce můžeme vidět prognózu dluhové služby na další roky. Výsledné hodnoty ukazatele v jednotlivých letech vypovídají o tom, že obec je i nadále ze svých příjmů schopná splácet své úvěry a ukazatel se i nadále pohybuje v nízkých hodnotách. Obec úvěr plně splatí v roce 2016, takže z následující tabulky můžeme vidět, že od roku 2017 bude ukazatel dluhové služby nulový, což znamená, že obec již nadále nebude využívat žádné cizí zdroje financování.

Tabulka 36 – Prognóza ukazatele dluhové služby

	2015	2016	2017
Celkové příjmy	1 563 400	1 563 000	1 663 000
Splátka úvěru	133 000	133 000	0
Dluhová služba	8,507	8,509	0

(Zdroj: IDO, 2015 - 2017, vlastní zpracování)

Také podíl cizích zdrojů na celkových pasivech je velmi nízký a ve sledovaném období ještě meziročně klesá až k necelým dvěma procentům, což znamená, že obec cizí zdroje financování téměř nevyužívá a spoléhá se tak téměř výhradně na vlastní zdroje. Tento závěr podporuje také výsledek finanční páky, který jsme zjistili v analytické části. Finanční páka sledované obce klesá ve všech sledovaných letech, dokonce až k 1%, což také podporuje tvrzení, že obec cizí zdroje téměř nevyužívá, i přesto, že by finanční páka při využití dalších cizích zdrojů působila pozitivně na hospodaření obce a na zhodnocování kapitálu obce.

Z uvedené analýzy tedy můžeme dojít k závěru, že by bylo možné na financování investic získat prostředky prostřednictvím úvěru od banky. Zaměříme se především na investici do výstavby garáže a to z důvodu, že částka je relativně nízká a obec by byla schopná tento úvěr splatit mnohem jednodušeji než úvěr na investici do výstavby silnice, kde je částka již na úvěr pro obec příliš vysoká. Možnost využít úvěr na financování výstavby garáže nabízí např.:

- Českomoravská záruční a rozvojová banka, a. s. – příjemcem podpory mohou být města a obce na území ČR s výjimkou hl. města Prahy. Výše úvěru je stanovena pouze maximální částkou a to 40 mil. Kč, úročí se buď pevnou, nebo pohyblivou úrokovou sazbou, která je stanovena individuálně podle aktuální situace na finančním trhu a s přihlédnutím k rizikovému profilu příjemce úvěru, doba splatnosti je do 10 let od podpisu smlouvy, úvěr může obec čerpat až po dobu 2 let od podpisu smlouvy a splátky si může odložit až o 2 roky od podpisu smlouvy. Úvěr lze čerpat na pořízení a rekonstrukci dlouhodobého hmotného majetku, včetně pozemků a na související projektovou dokumentaci.
- Komerční banka – nabízí úvěry městům, obcím a krajům na území ČR, svazkům obcí, příspěvkovým organizacím a právnickým osobám založeným obcí nebo krajem. Úvěr může být poskytnutý jako krátkodobý, střednědobý nebo dlouhodobý

s pohyblivou nebo pevnou úrokovou sazbou. Úvěr může být poskytnutý na překlenutí časového nesouladu mezi příjmy a výdaji rozpočtu a na financování investic do hmotného investičního majetku, nehmotného investičního majetku a na obnovu stávajícího majetku.

- ČSOB – nabízí úvěr pro obce, města, svazky obcí, kraje a příspěvkové organizace zřizované obcí, městem nebo krajem. Úvěr slouží k financování krátkodobých i dlouhodobých investičních projektů, k předfinancování dotací a ke spolufinancování projektů. Splátky lze odložit až o 1 rok od zahájení čerpání, úvěr lze čerpat jednorázově nebo postupně, úroková sazba může být pohyblivá nebo pevná a splácet se může měsíčně nebo čtvrtletně.

Modelování situace v případě, že by si obec zřídila úvěr u Komerční banky a to za podmínek splatnosti 2 roky, při úrokové sazbě 2,5% p.a. a s předpokladem odložení splátek až od roku 2016.

- Úvěr na celou investici:

Částka úvěru – 228 000 Kč

Úroková sazba – 2,5%

Splátka úvěru – 119 700 Kč ročně

Tabulka 37 – prognóza dluhové služby s využitím úvěru na celou investici

	2015	2016	2017
Celkové příjmy	1 563 400	1 563 000	1 663 000
Splátky úvěrů	133 000	252 700	119 700
Dluhová služba	8,507	16,168	7,198

(Zdroj: IDO, 2015 - 2017, vlastní zpracování)

- Úvěr na spoluúčast financování výstavby garáže

Částka úvěru – 128 000 Kč

Úroková sazba – 2,5%

Splátka úvěru – 67 200 Kč ročně

Tabulka 38 – prognóza dluhové služby s využitím úvěru na financování
spoluúčasti výstavby garáže

	2015	2016	2017
Celkové příjmy	1 563 400	1 563 000	1 663 000
Splátky úvěrů	133 000	200 200	67 200
Dluhová služba	8,507	12,809	4,041

(Zdroj: IDO, 215 - 2017, vlastní zpracování)

Z předchozí části již víme, že financování pomocí cizích zdrojů by obci nijak neublížilo. Tuto teorii potvrzuje i ukazatel dluhové služby, který ani při jedné z variant možných úvěrů není příliš vysoký, takže za optimální možnost financování investice by se daly považovat obě varianty. Ovšem vzhledem k tomu, že obec má s využíváním dotací dobré zkušenosti a že je schopná zbytek investice doplatit z vlastních zdrojů, bych tuto variantu příliš nedoporučovala a snažila se zvládnout financování investice bez využívání úvěrů, které by pak obec musela splácet v dalších letech.

6.4.3 Možnosti financování z dotačních titulů

Za nejvhodnější financování investičních záměrů pro obec považuji dotace a to z důvodu jejich nenávratnosti a kladného působení na dluhovou službu, protože i přes to, že dotace spadají do cizích zdrojů financování, tak dluhovou službu nezatěžují žádnými splátkami.

Obec již několikrát využila možnosti dotací na své investiční projekty, dá se tedy říci, že je s touto možností plně obeznámena a je schopná a způsobilá takovou možnost financování využít. V následující tabulce můžeme vidět využití dotací obcí Sulimov v minulých letech:

Tabulka 39 - Čerpání dotací v letech 2010 - 2014

Rok	Částka	Poskytovatel	Účel
2011	165 000	Krajský úřad Zlín	Hasičská stříkačka
2012	150 000	Krajský úřad Zlín	Výstavba kanalizace
2014	150 000	Krajský úřad Zlín	Zásahové auto
2014	315 000	Ministerstvo ŽP	Rekonstrukce kulturního domu

(Zdroj: IDO, 2010 - 2014, vlastní zpracování)

Možné využití dotačních programů na výstavbu garáže:

- Krajský úřad Zlín – dotaci na výstavbu garáže je možné získat od krajského úřadu Zlín a to konkrétně z programu Podpora složek IZS, který již v minulosti financovat dotace obce na nákup hasičské stříkačky a zásahového vozidla.
- Podpora obnovy a rozvoje venkova – program je zaměřen na participaci obyvatel venkova, občanských spolků a sdružení při obnově obcí v souladu s místními tradicemi.

Možné využití dotačních programů na výstavbu silnice v obci:

- Státní fond dopravní infrastruktury – je právnickou osobou zřízenou zákonem č. 104/2000 Sb. 10. prosince 2014 schválila Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky rozpočet Státního fondu dopravní infrastruktury na rok 2015 a střednědobý výhled na roky 2016 a 2017, ze kterého by bylo případně také možné prostřednictvím dotace financovat výstavbu silnice v obci Sulimov.
- Integrovaný regionální operační program – je zaměřený na projekty, které podporují vybrané silnice II. a III. třídy a rozvoj infrastruktury.
- OPD 2014-2020 – Operační program Doprava byl schválen vládou České republiky a Evropskou komisí s celkovou alokací prostředků FS a EFRR 4 695 769 435 EUR, ze kterých by také bylo možné pomocí dotace financovat výstavbu silnice v obci.

6.5 Vybrané metody financování investic

Z předcházející analýzy jsme zjistili, že pro financování investic obce je možné použít všechny analyzované způsoby, tedy jak vlastní zdroje, tak využití úvěru pro obec i využití dotací.

S přihlédnutím ke všem možnostem se domnívám, že nejlepší způsob financování plánovaných investic jsou dotační tituly. Obec je již v minulosti několikrát využila, je schopná na ně tedy dosáhnout, získat je a umí je správně použít a splnit všechny podmínky.

Jak již víme z předcházející části, tak díky dotacím obec od roku 2011 uspořila na čtyřech investičních akcích více jak 750 000 Kč, což je pro obec určitě velmi pozitivní, a myslím, že už i z tohoto důvodu by měla ve financování investic pomocí dotací pokračovat, protože uspořené prostředky pak může využít pro další rozvoj obce, kde není možný jiný způsob financování než prostřednictvím vlastních prostředků.

Investice v podobě výstavby garáže pro zásahové vozidlo se uskuteční již v letošním roce a obec tedy již je rozhodnuta o způsobu financování a můžu s potěšením konstatovat, že se rozhodla pro nejlepší možnou volbu, tedy pro financování prostřednictvím dotace.

Dotaci by chtěla obec získat z dotačního titulu od Zlínského kraje. Tuto volbu rozhodně schvaluji, protože obec od Zlínského kraje dotace již několikrát využila a to i na hasičské účely.

Další analyzovaná investice, tedy rekonstrukce silnice, se uskuteční až v roce 2017, ovšem i tady se domnívám, že nejlepší možným způsobem financování je dotace. Nejen z toho důvodu, že částka 5 000 000 Kč je natolik významná, že vlastní prostředky obce by takovou investici nebyly schopny pokrýt a úvěr v takové hodně by už pro obec nemusel být natolik výhodným způsobem financování, ale také z toho důvodu, že dotace, jako zdroj financování je pro obec nejvhodnější z hlediska nenávratnosti poskytnutých prostředků.

6.6 Dopady do rozpočtu obce

Ať už se obec rozhodne pro jakoukoliv možnost financování investic, vždy to bude mít nějaké dopady do rozpočtu obce.

V případě, že se rozhodne pro financování výhradně z vlastních zdrojů, bude to mít dopad do rozpočtu obce v tom roce, kdy bude investice probíhat. Tedy v případě, že bude z vlastních zdrojů, ať už plně nebo částečně, financovat výstavbu garáže, bude to mít dopad do rozpočtu obce v roce 2015, kdy se zvýší výdaje rozpočtu a sníží se saldo rozpočtu.

V případě, že se obec rozhodne pro financování investice na výstavbu garáže z úvěru, bude to mít dopad do rozpočtu v následujících letech, kdy se budou zvyšovat výdaje obce způsobené splátkami úvěru a tím se bude snižovat saldo rozpočtu v následujících letech.

U financování investic pomocí dotací by se mohlo zdát, že dopad do rozpočtu obce nebude žádný, ale není tomu tak. U investice na výstavbu garáže totiž bude dotace čerpána jen na část nákladů, takže dopad do rozpočtu pak bude způsoben čerpáním finančních prostředků na zbylé náklady na výstavbu.

U investice, která se týká rekonstrukce silnice, sice ještě nevíme, jak velká bude schválená dotace, ale dopad do rozpočtu obce tu bude v každém případě, u jakéhokoliv způsobu financování a to určitě prostřednictvím nákladů na udržitelnost a také případná výše spolufinancování dotace.

6.6.1 Náklady na udržitelnost silnice v dalších letech

Udržitelnost silnice v dalších letech není přímo stanovena v rozpočtovém výhledu obce, ale je stanovena v celkových běžných výdajích obce na správu obce a to v položkách dopravní obslužnost a péče o vzhled obce. V těchto nákladech je stanoveno například uklízení chodníků, zametání, sečení trávy v okolí chodníků, běžná údržba parkovacích ploch, včetně zametání, uklízení, apod.

Položka péče o vzhled v rozpočtovém výhledu na následující roky:

Tabulka 40 – Rozpočet na péči o vzhled v letech 2015 - 2017

Rok	Částka
2015	35 000
2016	35 000
2017	40 000

(Zdroj: IDO, 2015 - 2017, vlastní zpracování)

Položka dopravní obslužnost v rozpočtovém výhledu na následující roky:

Tabulka 41 – Rozpočet dopravní obslužnosti v letech 2015 - 2017

Rok	Částka
2015	10 000
2016	10 000
2017	15 000

(Zdroj: IDO, 2015 - 2017, vlastní zpracování)

Plánovaný rozpočet na péči o vzhled obce i na dopravní obslužnost v roce 2017 mírně vzroste z důvodu dokončení rekonstrukce silnice v obci, aby se tak tato investice v krátké době opět neznehodnotila a vydržela sloužit občanům co nejdéle v perfektním stavu.

Zvýšení nákladů však není nijak výrazné, což znamená, že financování udržitelnosti investice do výstavby silnice nebude pro obec nijak závažné.

6.6.2 Náklady na udržitelnost garáže v dalších letech

Ani položka udržitelnosti garáže v dalších letech v rozpočtových výhledech na následující roky nefiguruje. Náklady spojené s garáží pro zásahové vozidlo jsou zahrnuty v celkových nákladech na požární ochranu obce.

Tabulka 42 – Rozpočet požární ochrany v letech 2015 - 2017

Rok	Částka
2014	55 000
2015	100 000
2016	100 000
2017	100 000

(Zdroj: IDO, 2015 - 2017, vlastní zpracování)

Z tabulky sice vidíme, že v následujících letech rozpočet požární ochrany zůstane neměnný, ale výstavba garáže bude probíhat již na jaře roku 2015, tudíž již v této částce jsou náklady na udržitelnost obsaženy, což můžeme nejlépe poznat z toho, že náklady na požární ochranu v roce 2014 činily pouze 55 000 Kč. Můžeme tedy vidět, že náklady vzrostly o 45 000 Kč, i když je toto zvýšení už razantnější, tak stále ani tato částka není pro obec příliš výrazná, protože i přes tento vzrůst obec neustále vykazuje přebytkové hospodaření.

7 ZÁVĚR PROJEKTOVÉ ČÁSTI

Z důvodu zlepšení kvality života obyvatel, se obec Sulimov rozhodla zrealizovat dva investiční záměry v obci. Jedním projektem je rekonstrukce silnice, která prochází obcí po celé její délce a druhým investičním záměrem je výstavba garáže pro nové zásahové vozidlo sboru dobrovolných hasičů obce, které musí být dočasně umístěno u jednoho z obyvatel obce.

Rekonstrukce silnice procházející obcí Sulimov bude probíhat v roce 2017 a náklady, které obci způsobí, se budou pohybovat ve výši kolem 5 milionů korun. Díky rekonstrukci silnice obci mírně vzrostou i náklady na udržitelnost investice v dalších letech, hlavně náklady, které se týkají úklidu chodníků, parkovacích ploch a údržby zeleně v okolí silnice.

Investice na výstavbu garáže pro hasičské zásahové vozidlo bude probíhat v druhé polovině roku 2015 v celkových nákladech do 230 000 Kč. I tato investice přinese i dodatečné náklady do rozpočtu obce v dalších letech, které budou už výraznější než u udržitelnosti silnice, ale zase ne příliš radikální, takže to obci nezpůsobí žádné problémy. Náklady budou způsobeny hlavně vytápěním garáže.

Možností, jak financovat výše zmíněné investiční záměry, má obec několik. V úvahu přichází jak financování z vlastních prostředků, tak financování pomocí úvěrů, tak i financování v podobě dotací.

U obou plánovaných investičních záměrů bych obci doporučila financování pomocí dotačních titulů. Tuto možnost bych využila nejen kvůli tomu, že je to nenávratný zdroj financování, tudíž by tato možnost rozpočet obce nijak nezatížila, ale také kvůli tomu, že obec již tuto možnost v minulosti několikrát úspěšně využila a byla by tedy škoda, se této možnosti vzdát.

U financování investičního záměru, týkajícího se výstavby garáže, který bude realizován již v druhé polovině letošního roku, a jsou již tedy konkrétněji známy podmínky investice i rámcová výše dotace, bych obci doporučila na spolufinancování projektu, využít vlastní zdroje, které jsou pro výši spolufinancování plně dostačující.

Realizovatelnost plánovaných investic je pro obec určitě velmi důležitá. Silnice vedoucí obcí, je již ve velmi špatném stavu a její rekonstrukce proto bude pro obec určitě velkým přínosem. I investice do výstavby garáže je již nutností a sboru dobrovolných hasičů to velmi ulehčí jejich práci.

ZÁVĚR

Pro efektivní využívání finančních prostředků je naprosto důležité řádné zvážení plánovaných investičních akcí a zvážení všech možností financování projektů, aby nedocházelo k nevhodnému vynakládání peněžních prostředků.

Taková situace je mnohdy ještě těžší u velice malých obcí, kde na takové projekt není založena žádná speciální komise, ale projekty často vyhotovuje pouze jeden člověk a to starosta obce, který si může projekt kdykoli pozměnit, nebo úplně celý předělat a plány se tedy často mění až do poslední chvíle a podklady nevypadají tak, jak by ideálně měly a často jsou to jen těžko definovatelné nákresy.

Cílem diplomové práce tedy bylo z takových informací navrhnout co možná nejlepší způsob financování plánovaných investičních záměrů obce tak, aby byly peněžní prostředky obce co možná nejhospodárněji a nejefektivněji vynaloženy.

Pro to, aby byl projekt správně proveden, bylo napřed v teoretické části vysvětleno pár stěžejních pojmů, jako je obec, její orgány a finanční řízení. Dále byla důkladně popsána finanční analýza používaná při analyzování hospodaření municipální jednotky a v poslední části byl vysvětlen pojem investičních záměrů včetně všech možností financování, které mohou být použity.

Praktická část diplomové práce je rozdělena na část analýzy hospodaření obce Sulimov a na projektovou část financování investičních záměrů. Analytická část rozebírá pomocí ukazatelů finanční analýzy hospodaření obce Sulimov. Finanční analýza obce byla provedena za roky 2010 až 2014 a bylo zjištěno, že hospodaření obce je velmi efektivní a stabilní a obec nemá žádné větší problémy, které by mohly negativně ovlivnit plánované investiční záměry. Správná finanční analýza hospodaření obce je velmi důležitá jako východisko pro projektovou část. V té byly stanoveny rozpočty obou investičních záměrů, které byly důležité pro následnou modelaci možných způsobů financování projektů. Z modelace bylo zjištěno, že nejlepším způsobem pro obec, je financovat investiční záměry pomocí dotací, které je možné spolufinancovat z vlastních prostředků obce, což je potvrzeno závěrečnou částí, která obsahuje dopady do rozpočtu obce, které jsou způsobeny samotným realizováním investičních záměrů, ale také následnými náklady na udržitelnost projektů do budoucna.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

ČESKO, 2000. Zákon č. 128/2000 Sb. ze dne 12. dubna 2000 o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. [cit. 2015-04-09]. Dostupné z: [http://www.zakonycr.cz/seznamy/128-2000-sb-zakon-o-obcich-\(obecni-zrizeni\).html](http://www.zakonycr.cz/seznamy/128-2000-sb-zakon-o-obcich-(obecni-zrizeni).html)

ČESKO, 2000. Zákon č. 250/2000 Sb. ze dne 7. července 2000 o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. [cit. 2015-04-09]. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/>

ČESKO, 2002. Vyhláška č. 323/2002 Sb. ze dne 2. července 2002: o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. [cit. 2015-04-09]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/legislativa/legislativni-dokumenty/2002/vyhlaska-c-323-2002-sb-3461>

ČESKO, 2005. Vyhláška č. 231/2005 Sb. ze dne 17. května 2005, o účasti státního rozpočtu na financování programů pořízení a reprodukce majetku. In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. [cit. 2015-04-09]. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/>

Google: *Mapy* [online]. 2015 [cit. 2015-04-09]. Dostupné z: <https://www.google.cz/maps?source=tldsi&hl=cs>

HAMERNÍKOVÁ, Bojka a Alena MAAYTOVÁ, 2010. *Veřejné finance*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 340 s. ISBN 978-80-7357-497-0.

HAVLAN, Petr a Jan JANEČEK, 2013. *Majetek územních samosprávných celků v teorii a praxi*. 1. vyd. Praha: Linde, 343 s. ISBN 9788072018994.

KADERÁBKOVÁ, Jaroslava a Jitka PEKOVÁ, 2012. *Územní samospráva - udržitelný rozvoj a finance*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 297 s. ISBN 978-80-7357-910-4.

KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ a Karel ŠTEKER, 2013. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2., rozš. vyd. Praha: Grada, 236 s. ISBN 978-80-247-4456-8.

MÁČE, Miroslav, 2012. *Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu: aplikace v příkladech*. 1. vyd. Praha: Grada, 632 s. ISBN 978-80-247-3637-2.

MÁČE, Miroslav, 2013. *Účetnictví a finanční řízení*. 1. vyd. Praha: Grada, 551 s. ISBN 978-80-247-4574-9.

Obec Sulimov. [online]. 2014 [cit. 2015-04-09]. Dostupné z: <http://www.sulimov.cz/>

OCHRANA, František, Jan PAVEL a Leoš VÍTEK, 2010. *Veřejný sektor a veřejné finance: financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*. Praha: Grada Publishing, 261 s. ISBN 978-80-247-3228-2.

OTRUSINOVÁ, Milana a Dana KUBÍČKOVÁ, 2011. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, xiv, 178 s. ISBN 978-80-7400-342-4.

PEKOVÁ, Jitka, 2011. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1.

PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR, 2012. *Veřejný sektor - řízení a financování*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 485 s. ISBN 978-80-7357-936-4.

POMAHAČ, Richard, 2013. *Veřejná správa*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, xx, 315 s. Beckovy mezioborové učebnice. ISBN 9788074004476.

POSPÍŠIL, Richard, 2013. *Veřejná ekonomika: současnost a perspektiva*. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 195 s. ISBN 9788074311123.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana, 2009. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2., aktual. a rozš. vyd. Praha: Grada, 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.

ROSEN, Harvey S a Ted GAYER, 2010. *Public finance*. 9th ed. New York: McGraw-Hill Higher Education, xxii, 595 s. ISBN 978-0-07-351135-1

RŮČKOVÁ, Petra, 2011. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 143 s. ISBN 978-80-247-3916-8.

ŠEVIĆ, Željko, 2008. *Local public finance in Central and Eastern Europe*. Cheltenham: Edward Elgar, xxi, 490 s. ISBN 9781843766582.

VODÁKOVÁ, Jana, 2013. *Nástroje ekonomického řízení ve veřejném sektoru*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 207 s. ISBN 9788074783241

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČR	Česká republika
EFRR	Evropský fond pro regionální rozvoj
FS	Fond soudržnosti
IDO	Interní dokumenty obce
IZS	Integrovaný záchranný systém
MAS	Místní akční skupina
MF	Ministerstvo financí
OPD	Operační program Doprava
SDH	Sbor dobrovolných hasičů
VW	Značka automobilu Volkswagen
ŽP	Životní prostředí

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 – Ukazatele finanční analýzy municipální firmy	24
Obrázek 2 – Obec Sulimov se znakem obce, kulturním domem, zvonící a sochou sv. Anny	37
Obrázek 3 – Znak SDH Sulimov	38
Obrázek 4 – Přehled příjmů a výdajů za rok 2010	41
Obrázek 5 – Přehled příjmů a výdajů za rok 2011	43
Obrázek 6 – Přehled příjmů a výdajů za rok 2012	44
Obrázek 7 – Přehled příjmů a výdajů za rok 2013	46
Obrázek 8 – Příjmy a výdaje za rok 2014	47
Obrázek 9 – Přehled nákladů a výnosů v letech 2010 – 2014	49
Obrázek 10 – Přehled rentability v období 2010 – 2014	51
Obrázek 11 – Přehled dluhové služby v letech 2010 – 2014	53
Obrázek 12 – Přehled financování obce	54
Obrázek 13 – Přehled likvidity v letech 2010 – 2014	58
Obrázek 14 – Průjezdni úsek silnice obcí Sulimov	68
Obrázek 15 – Index provozních úspor obce	76

SEZNAM TABULEK

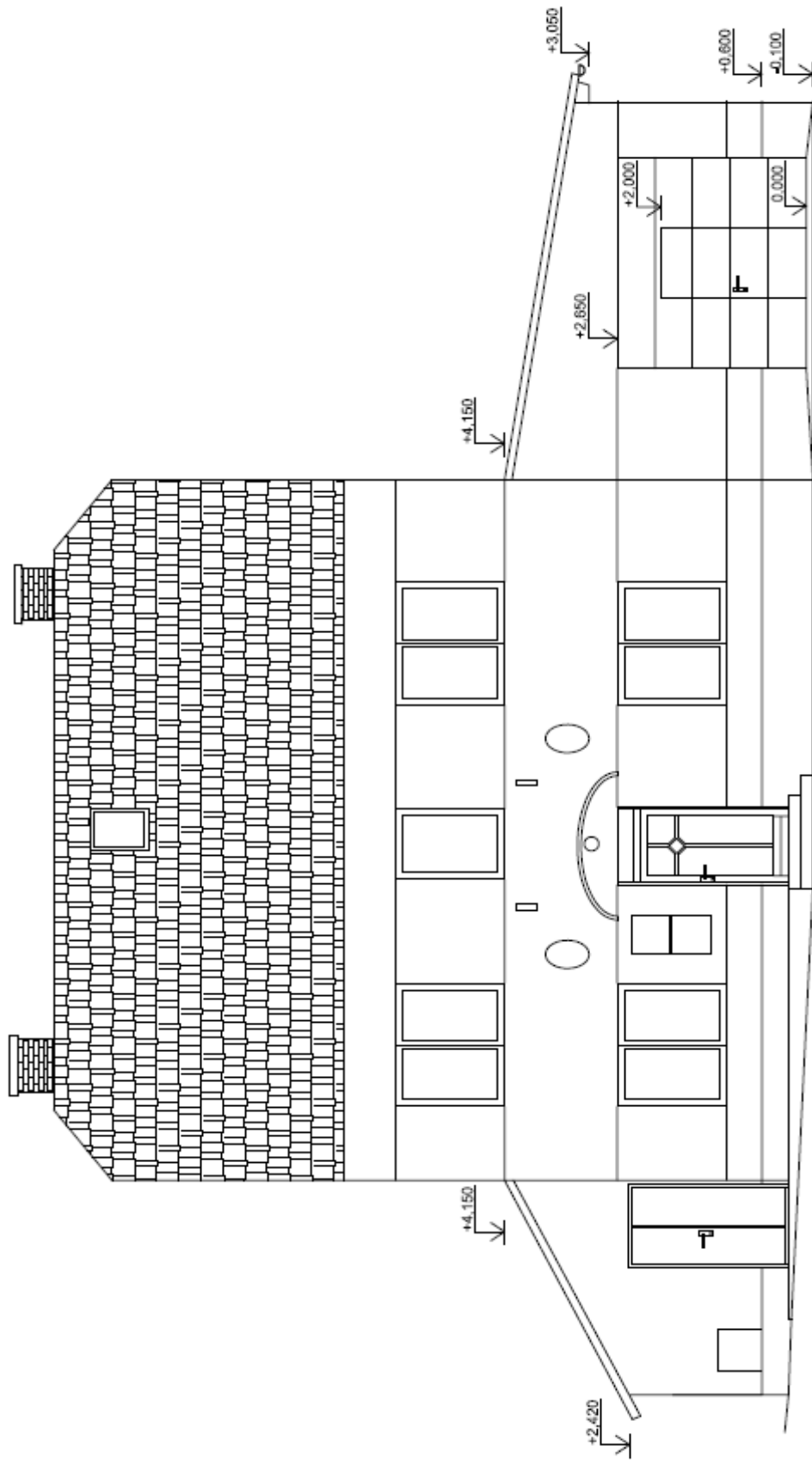
Tabulka 1 – Přehled příjmů a výdajů za rok 2010	40
Tabulka 2 – Přehled příjmů a výdajů za rok 2011	42
Tabulka 3 – Přehled příjmů a výdajů za rok 2012	43
Tabulka 4 – Přehled příjmů a výdajů za rok 2013	45
Tabulka 5 – Přehled příjmů a výdajů za rok 2014	46
Tabulka 6 – Analýza výnosů a nákladů za období 2010 - 2014	48
Tabulka 7 – Přehled výsledků rentability vlastního kapitálu v období 2010 – 2014 (v %) %)	50
Tabulka 8 – Přehled rentability aktiv v letech 2010 – 2014 (v %)	50
Tabulka 9 – Přehled výsledků nákladové rentability v letech 2010 – 2014 (v %)	51
Tabulka 10 – Přehled výsledků ukazatele dluhové služby za období 2010 - 2014	52
Tabulka 11 – Přehled míry oddlužování v období 2010 - 2014	53
Tabulka 12 – Přehled výsledků provozního přebytku v letech 2010 - 2014	55
Tabulka 13 – Přehled výsledků ukazatele autarkie v letech 2010 – 2014	55
Tabulka 14 – Přehled výsledků ukazatele běžné likvidity v období 2010 - 2014	56
Tabulka 15 – Ukazatel pohotové likvidity v letech 2010 - 2014.....	57
Tabulka 16 – Okamžitá likvidita v období 2010 - 2014.....	57
Tabulka 17 – Přehled zadluženosti obce v letech 2010 – 2014	59
Tabulka 18 – Přehled výsledků koeficientu samofinancování v letech 2010 – 2014.....	59
Tabulka 19 – Míra finanční samostatnosti v letech 2010 - 2014.....	60
Tabulka 20 – Přehled výsledků věřitelského rizika v letech 2010 – 2014 (v %)	60
Tabulka 21 – Přehled zadluženosti vlastního kapitálu v období 2010 – 2014 (v %).....	61
Tabulka 22 – Přehled zadluženosti na cizích zdrojích v letech 2010 - 2014.....	61
Tabulka 23 – Přehled cizích zdrojů na obyvatele v období 2010 - 2014.....	62
Tabulka 24 – Přehled podílů cizích zdrojů k celkovým aktivům v letech 2010 - 2014	62
Tabulka 25 – Přehled výsledků obratu kapitálu v letech 2010 - 2014.....	63
Tabulka 26 – Přehled vázanosti stálých aktiv ve výnosech v letech 2010 - 2014.....	63
Tabulka 27 – Doba obratu pohledávek v letech 2010 - 2014	64
Tabulka 28 – Přehled poměru dob obratu pohledávek a závazků v letech 2010 - 2014	64
Tabulka 29 – Přehled opotřebení dlouhodobého majetku v letech 2010 - 2014	65

Tabulka 30 – rozpočet parkovacích ploch a obnovy krajnic	69
Tabulka 31 – Rozpočet chodníků	71
Tabulka 32 – Rozpočet na výstavbu garáže.....	72
Tabulka 33 – rozpočtový výhled na roky 2015 a 2016.....	75
Tabulka 34 – rozpočet na rok 2015 v případě financování spoluúčasti z vlastních zdrojů.....	77
Tabulka 35 – rozpočet na rok 2015 v případě financování celé investice z vlastních zdrojů.....	77
Tabulka 36 – Prognóza ukazatele dluhové služby	79
Tabulka 37 – prognóza dluhové služby s využitím úvěru na celou investici	80
Tabulka 38 – prognóza dluhové služby s využitím úvěru na financování spoluúčasti výstavby garáže	81
Tabulka 39 - Čerpání dotací v letech 2010 - 2014.....	81
Tabulka 40 – Rozpočet na péči o vzhled v letech 2015 - 2017	84
Tabulka 41 – Rozpočet dopravní obslužnosti v letech 2015 - 2017.....	84
Tabulka 42 – Rozpočet požární ochrany v letech 2015 - 2017	85

SEZNAM PŘÍLOH

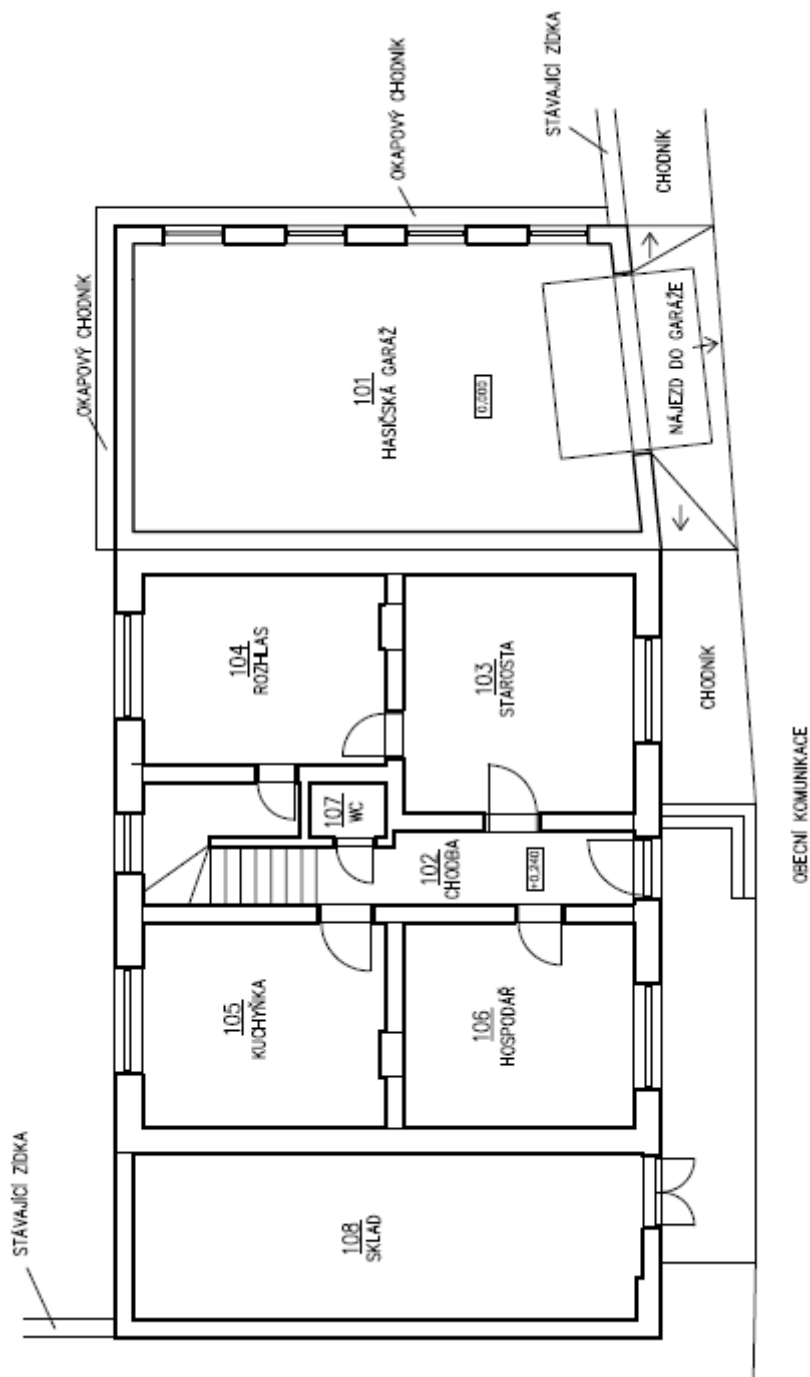
- PI Jižní pohled
- PII Pasport tloušťky čar
- PIII 1. nadzemní podlaží

PŘÍLOHA PI: JIŽNÍ POHLED



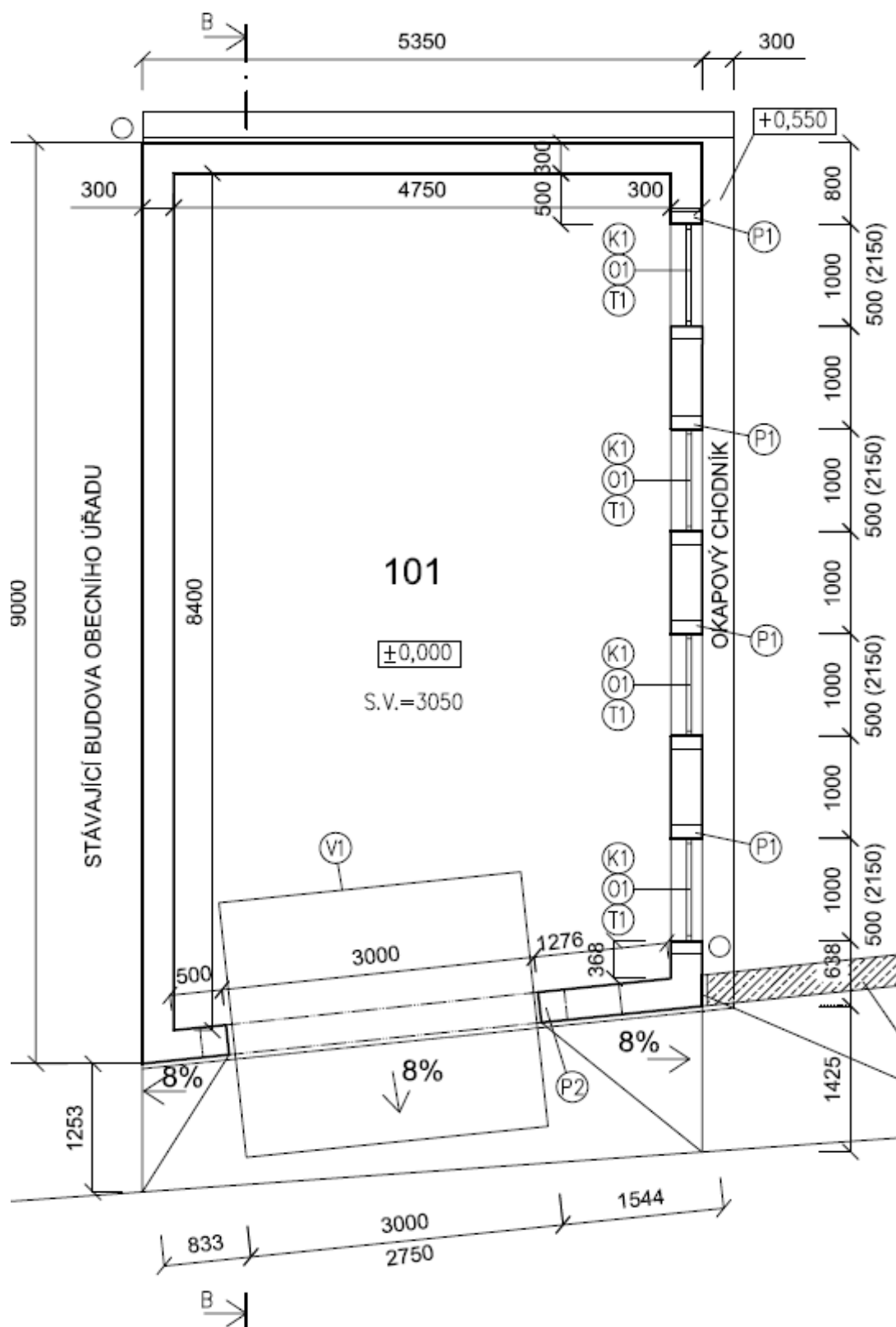
(Zdroj: IDO, 2015, vlastní zpracování)

PŘÍLOHA PII: PASPORT TLOUŠŤKY ČAR



(Zdroj: IDO, 2015, vlastní zpracování)

PŘÍLOHA PIII: 1. NADZEMNÍ PODLAŽÍ



(Zdroj: IDO, 2015, vlastní zpracování)